

Vj *metkovski* Vjesnik

**BESPLATAN
PRIMJERAK**

GODINA V.
BROJ 55

Metković, 11. svibnja 2012.

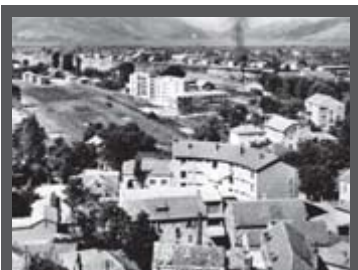
NAVODNJAVANJE str. 2
KOŠEVA I VRBOVACA

PRIČESTI I str. 16
KRIZME U METKOVIĆU

40 GODINA ERC-a str. 18

DEACI I NIKOLIĆI str. 24

VIJESTI

Hrvatska je lijepa uvijek, ali najljepša je u svibnju. Taj prekrasan mjesec, kada sviba cvate svojim bijelim cvjetovima, Hrvati su posvetili svojoj nebeskoj zaštitnici Blaženoj Djevici Mariji. Kada su dar birali, izabrali su najljepši mjesec.

Kaže se da je ljepota prolazna, ali vjerujem da će Hrvatska ostati vječno lijepa, bez obzira što joj (mi) radili. Pitanje je samo, koji će narod(i) tu ljepotu uživati?!

Otkako su se prvi hrvatski znatiželjni vratovi istegnuli nad dinarske gromade i njihovi vlasnici zaključili da nema dalje, prošlo je gotovo četrnaest stoljeća. Stvarala su se i propadala carstva, nestajali cijeli narodi, a hrvatski naraštaji živjeli pod tuđinom i uvijek nekako opstajali. Teško, uz velike žrtve i stradanja, ali - tu smo.

Kako je vrijeme teklo, tako su se mijenjali i silnici koji su nam htjeli (na žalost, zbog naše nesloge i uspijevali) biti gospodarima. Uz hrvatsku obalu (kolijevku hrvatske države) trebalo se oduprijeti Mlečanima. Koje stoljeće poslije stigli su Ugri. Taman smo se naviknuli na nove vladare, a s istoka stigoše Osmanlije. S druge strane pritisnuše Habsburgovci pa kasnije Francuzi pa nakon njih skupa i Beč i Pešta. I tako stigismo do stoljeća devetnaestoga kada se počela buditi hrvatska nacionalna svijest, a svako buđenje prati i protezanje, na ovu ili na onu stranu. Dvadeseto stoljeće donijelo je novi svjetski poredak. *Guske u magli*, vikao je Radić, no tko ga je slušao?!

Danas naša djeca uče o hrvatskome nacionalnom preporodu. Uče o prvim novinama na hrvatskome jeziku, vremenu kada je nastala *Horvatska domovina*, danas poznatija kao hrvatska himna *Lijepa naša*, napajaju se nacionalnim duhom kao da još nismo izašli iz devetnaestoga stoljeća i kao da će nas to spasiti. Treba i to, ali u nekim svečanim prigodama. A što je sa svakodnevnim životom, kruhom našim svagdanjim koji mnogi u molitvi svakodnevno spomenu? Što je s onima koji taj kruh svakodnevno trebaju priskrbiti svojim nasljednicima koji će nas zamijeniti na ovim prostorima? Kruh je samo temelj, a gdje je nadgradnja, obrazovanje, kultura...?

Izborili smo se za to da nas nitko neće zatvoriti zapjevamo li *Ustani bane* ili *Vilu Velebita*. Možda je to sada nekima smiješno, ali prije četrdesetak godina za to si mogao u Lepoglavu, dvadesetak godina prije toga i na Goli otok, a prije samo nešto više od dvadeset godina morao si, barem, sucu za prekršaje. Danas je Hrvatska činjenica, ali što činiti s tim u vremenu kada je hrvatska lisnica prazna, a hrvatska puška bez naboja?

Sve je počelo kada je i nastala famozna krilatica: *Hrvatska puška o hrvatskom ramenu, hrvatska lisnica u hrvatskom džepu!* Nije pok. Šime Đodan (autor citirane krilatice) bio baš tako *manit*. Bio je samo žrtva jedne zablude. Dok je on, i većina naroda, tako snatrio hrvatski san, drugi su Hrvatsku rastakali i krojili je prema svojim potrebama. A narod, opijen crveno-bijelim kvadratićima, uporno nije htio vidjeti sav hohštapleraj, bahatost i nepodnošljivu lakoću uništavanja svega što su naraštaji stvarali i uporno birao gotovo iste face. *Vrč ide na vodu sve dok se ne razbije*, stara je poslovice. A razbio nam se o tvrdu hrvatsku (slavensku) glavu koja teško shvaća da opstojnost hrvatskoga naroda više nije u „kockicama“ nego u znanju. Druga su vremena.

Aktualna Vlada može se naprezati preko svake mjere, može pokušavati *ispraviti krivu Drinu*, ali ne shvati li da ovu zemlju čine ljudi, naročito mladi koje tu treba zadržati (vjerujem da joj, prema svojem habitusu, nisu nepoznati stihovi *Ostajte ovdje*) ovu će *majnu* i bajnu Hrvatsku vrlo skoro naseljavati neki drugi.

Hoće li Hrvati nakon četrnaest stoljeća morati tražiti svoju novu hrid o čemu je zborio Vojnovićev Orsat?

Ivica Puljan

Anketa o navodnjavanju

Vlada RH je 2005., uzevši u obzir činjenicu da se prema veličini navodnjavanih površina Republika Hrvatska nalazi na jednom od posljednjih mjesta u Europi i činjenicu da prirodni resursi RH osiguravaju razvoj navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta, pokrenula Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama – NAPNAV. Osnovni cilj projekta je poboljšanje gospodarenja prirodnim resursima. Očekuje se da će organiziranje infrastrukture u poljoprivredi, okrupnjavanje poljoprivrednih površina, uvođenje navodnjavanja i novih tehnologija proizvodnje, rezultirati učinkovitijom poljoprivrednom proizvodnjom. Navedene mjere će, nadalje, potaknuti promjenu strukture proizvodnje uvođenjem dohodovnijih kultura koje danas većinom uvozimo te će projekt u konačnici rezultirati povoljnim makroekonomskim učinkom.

Kao poseban kratkoročni cilj za realizaciju programa NAPNAV-a je izgradnja nacionalnih pilot-projekata navodnjavanja (NPPN). Definirana su četiri nacionalna pilot-projekta navodnjavanja u RH, među kojima je i NPPN donja Neretva.

Dolina donjeg toka rijeke Neretve u RH (donja Neretva) je specifičan prostor površine oko 12.000 ha. NPPN-om je obuhvaćena ukupna površina od 4492,50 ha bt (od čega je 2824,50 ha bivša društvena obradiva površina svrstana u agronomsku I. melioracijsku jedinicu koja predstavlja prioritet za navodnjavanje, a 1668 ha su privatne površine).

Izrađeno Idejno rješenje navodnjavanja u donjoj Neretvi obuhvatilo je agronomsku i geotehničku podlogu, tehnički opis (opće karakteristike područja, kakvoća vode za navodnjavanje, elementi projektiranja sustava navodnjavanja i analizu potrebnih količina vode) s hidrotehničkom razradom i procjenom troškova više inačica.

Idejno rješenje prezentirano je 14. veljače 2007. u Vidu mjerodavnom ministarstvu, Hrvatskim vodama, jedinici regionalne samouprave, jedinicama lokalne samouprave te ostalim stručnjacima, nakon čega se, poslije stručnoga sastanka održanog 20. ožujka. 2008., usvojila varijanta 8 te je za istu izrađen Idejni projekt navodnjavanja u donjoj Neretvi.

Osnovne značajke odabrane varijante:

- omogućuje se faznost izgradnje, aktivnosti mogu početi odmah na cijelom sustavu uz korištenje postojećih objekata za dovod nezaslanjene vode

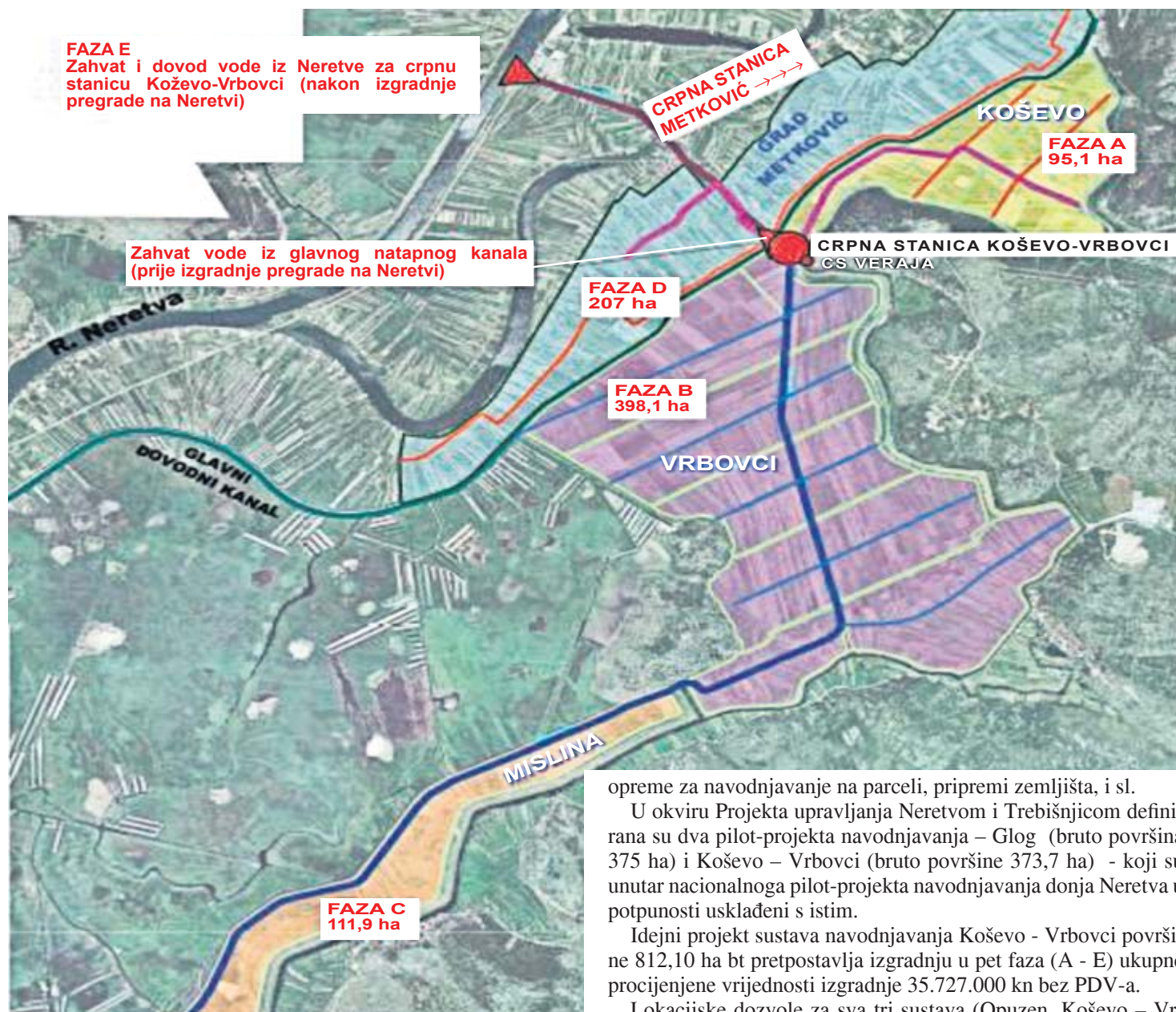
- u konačnoj fazi izgradnjom pregrade osiguravaju se dostatne količine vode za navodnjavanje i za potencijalne korisnike, odnosno za proširenje obuhvata sustava u budućnosti

- izgradnjom mobilne pregrade kao ključnog objekta, za koji je izrađen i fizikalni model radi određivanja optimalne lokacije i utjecaja, poboljšavaju se vodoprivredni, a time i ekološki uvjeti donje Neretve

- najveći dio sustava (2/3) moguće je navodnjavati iz mikroakumulacije kojom se osigurava crpljenje u razdoblju jeftinije električne energije, što rezultira prihvatljivom cijenom vode.

Hidrotehničko rješenje u okviru tada izrađenoga idejnog projekta predviđa dva podsustava:

VIJESTI

opreme za navodnjavanje na parceli, pripremi zemljišta, i sl.

U okviru Projekta upravljanja Neretvom i Trebišnjicom definirana su dva pilot-projekta navodnjavanja – Glog (bruto površina 375 ha) i Koševo – Vrbovci (bruto površine 373,7 ha) - koji su unutar nacionalnoga pilot-projekta navodnjavanja donja Neretva u potpunosti usklađeni s istim.

Idejni projekt sustava navodnjavanja Koševo - Vrbovci površine 812,10 ha bt pretpostavlja izgradnju u pet faza (A - E) ukupne procijenjene vrijednosti izgradnje 35.727.000 kn bez PDV-a.

Lokacijske dozvole za sva tri sustava (Opuzen, Koševo – Vrbovci i Glog) su u postupku ishođenja od strane Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja.

Nakon ishođenja lokacijskih dozvola za sve sustave navodnjavanja pristupit će se izradi detaljne dokumentacije i pripreme nastavka projekta, i to:

- detaljne Studije izvodljivosti za sustave Opuzen i Koševo – Vrbovci za pripremu sufinanciranja iz europskih fondova (za Glog je već izrađena)

- glavnim projektima s potrebnim podlogama za Glog, Opuzen – A i J faza te Koševo – Vrbovci – A faza.

Izrada glavnih projekata preostalih faza ovisi isključivo o zainteresiranosti krajnjih korisnika.

S obzirom na sve navedeno, za potrebe izrade detaljne studije izvodljivosti potrebno je provesti anketu među krajnjim korisnicima u području obuhvata svih triju sustava navodnjavanja koja će se obraditi i koristiti isključivo za potrebe izrade studije izvodljivosti te provedbe projekta.

Zainteresirani korisnici poljoprivrednih površina anketni listić mogu preuzeti na www.metkovic.hr.

1. Podsustav 1 - Koševo – Vrbovci – Mislina - Metković – 812,10 ha bt - s glavnim hidrotehničkim objektima: crpna stanica 1033 l/s i tlačna distribucijska mreža 24.459 m

2. Podsustav 2 - Vidrice – Luke – Opuzen Ušće - Glog – 3680,40 ha bt - s glavnim hidrotehničkim objektima: mobilna pregrada na rijeci Neretvi, crpna stanica 2400 l/s, mikroakumulacija 90 000 m³ i tlačna distribucijska mreža 131 225 m.

Hrvatske vode su u sklopu pripreme Projekta razvoja navodnjavanja Hrvatske (HR IDP) koji bi se sufinancirao iz zajma Svjetske banke za podsustav Koševo – Vrbovci izradile i predinvesticijsku studiju. Kroz *Pre-feasibility study - Irrigation system Lower Neretva – Subsystem Koševo - Vrbovci* izrađena je agroekonomska analiza.

Podsustavi su ponajprije tehnički i funkcionalno neovisni jedan o drugome, a i predstavljaju financijski veliku investiciju; odlučeno je da se podsustavi i fizički odvoje zbog planiranja buduće faznosti izgradnje koja ovisi o: dinamici ishođenja potrebnih dozvola, osiguranja potrebnih sredstava za izgradnju te najvažnije postupna priključivanja krajnjih korisnika ovisno o zainteresiranosti, nabavi

VIJESTI

Metkovsko rodilište – prijatelj djece

Na prigodnoj svečanosti u Domu zdravlja Metković metkovskom je rodilištu službeno dodijeljen prestižan naslov *Rodilište – prijatelj djece*. Riječ je o istoimenoj globalnoj inicijativi koju je

1991. pokrenuo UNICEF zajedno sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, a svrha mu je poticanje rodilišta širom svijeta na promociju i podršku pri dojenju.

Certifikat kojim se potvr-

đuje da je metkovsko *Rodilište – prijatelj djece* ravnateljicu Doma zdravlja Metković Mihovilu Štimcu uručila je predstojnica Ureda UNICEF-a za Hrvatsku Lora Vidović, a koordinator programa *Rodili-*

šta – prijatelji djece prof. dr. Josip Grgurić tom prigodom je dr. Mihovilu Jeramazu simbolično predao grafiku Pabla Picasssa *Majka i dijete*.

Svako rodilište koje želi postati *Rodilište – prijatelj djece* mora dokazati da je sustavno primijenilo deset koraka do uspješna dojenja. Riječ je o deset kriterija koji izravno utječu na podršku majkama da budu uspješne u dojenju i prihvate ga kao jedinu hranu za svoju dojenčad, a koji su osmišljeni u suradnji UNICEF-a i Svjetske zdravstvene organizacije. Kao što je uobičajeno, taj prestižni naslov metkovsko rodilište nosit će tri godine, a nakon toga slijedi ponovno ocjenjivanje i obnavljanje certifikata.

Na prigodnoj svečanosti uz djelatnike Rodilišta i Doma zdravlja Metković među gostima je bila i dožupanica Dubrovačko-neretvanske županije Marija Vučković te zamjenik gradonačelnika grada Metkovića Mato Mustapić.

Ponovno aktivirano Dobrovoljno vatrogasno društvo Metković

U prostorijama JVP Metković 17. travnja održana je Izvještajno-izborna skupština Dobrovoljnoga vatrogasnog društva *Metković*, čime je ponovno aktiviran njegov rad.

Za predsjednika DVD-a *Metković* izabran je zamjenik gradonačelnika Mato Mustapić, a za zapovjednika Jure Pilj, koji je tu dužnost obnašao do formiranja JVP *Metković*. Zamjenik zapovjednika je Stipan Volarević, a član Zapovjedništva Filip Majić. Za tajnika je izabran Dario Vladimir. U Upravni odbor uz predsjednika, zapovjednika i tajnika izabrani su još Jure Gujinović i Tvrtko Dodik, a rad DVD-a nadzirat će Nadzorni odbor u sastavu: predsjednik Ante Popović, Ivan Veraja i Joško Vladimir.

– Na ponovno aktiviranje DVD-a *Metković* potaknulo

nas je nekoliko razloga. U prvom redu bilo nam je žao ugaziti Društvo koje je osnovano daleke 1933. Još važnije je što se za nedavnih poplava, snježnoga nevremena, ali i velikih požara, koji su se dogodili na području koje pokrivamo, potvrdilo da nam je potrebno puno više ljudi. Ponovnim

aktiviranjem DVD-a namjera nam je u što kraćem vremenu osposobiti 10 do 15 aktivnih dobrovoljaca koji bi prema potrebi pomagali Javnoj vatrogasnoj postrojbi Metkovića. Da bi nam mogli pomagati, ti dobrovoljci moraju biti punoljetni, osposobljeni i opremljeni, što je jedan poprilično

velik posao i za što treba vremena. Nadam se da ćemo za tri do četiri mjeseca upriličiti prvo postrojavanje pripadnika DVD-a – rekao nam je zapovjednik Jure Pilj.

Na Skupštini je usvojen i Statut koji je usklađen sa Zakonom o vatrogastvu te Plan rada za 2012.

Oprezno za volan

Policijski službenici za prevenciju Policijske postaje Metković u suradnji s predavačima Autoškole *Žabac* tijekom travnja provodili su preventivnu akciju *Oprezno za volan*. Ciljana skupina su budući vozači pa se jednosatna predavanja održavaju maturantima Srednje škole Metković i Srednje poljoprivredne škole Opuzen.

Nastava se sastojala od prikazivanja edukativno-preventivnog filma *Rulet na cesti* nakon čega se s učenicima komentiralo viđeno, i to s obzirom na odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Najviše pozornosti pridavalo se odredbama koje se odnose na mlade vozače te upravljanje mopedima i motociklima. Na kraju se govorilo i o uzrocima prometnih nesreća, a na području PP Metković u posljednjih pet godina najčešći su uzroci bili vožnja pod utjecajem alkohola, nepropisna brzina i nepoštivanje prednosti prolaska.

Takvim se akcijama nastoji poboljšati sveukupna sigurnost cestovnoga prometa, a provode se da bi se učenici, budući vozači, potaknuli na odgovorniji odnos prema sudjelovanju u cestovnom prometu.

Mopedi i motocikli u prometu

Zadnje subote u travnju na Trgu kralja Tomislava u Metkoviću provedena je preventivna akcija *Mopedi i motocikli u prometu* koja je dugo bila odgađana zbog loša vremena.

U akciji je sudjelovao policijski službenik za prevenciju i sigurnost u prometu PP Metković, a u suradnji s Autoškolom *Žabac*, Stanicom za tehnički pregled Metković, Hitnim medicinskim prijemom Metković i Motoklubom *Veterani –Metković*. Tom je prigodom ukazano na poželjno

ponašanje u prometu te predočena statistika i ostala pravila u prometu s naglaskom na nepotrebna stradavanja u prometu. PP Metković izradila je letke sa savjetima vozačima mopeda i motocikla i savjetima za ostale vozače koji su u suradnji s Motoklubom *Veterani-Metković* podijeljeni vozačima.

Svrha je akcije poboljšanje ukupna stanja sigurnosti u cestovnome prometu, kao i smanjenje broja prometnih nesreća u kojima sudjeluju mopedisti i motociklisti.

Rekordno kišan i topao travanj

Nakon sušne 2011. suša se nastavila i prvih mjeseci ove godine. Osim desetak centimetara vode dobivene od otopljenog snijega, gotovo ništa nije palo na polja pa je poljoprivrednike uhvatila panika. No, stigao je 1. travnja i „sezona monsuna“.

Otkako se u Meteorološkoj postaji Metković bilježe podatci, ovaj travanj bio je najkišovitiji, a kako nam je rekao motritelj Postaje Dragan Tolić i najtopliji. Evo pregleda oborina i najviših temperatura u travnju u zadnjih 15. godina:

godina	oborine l/m ²	T max °C
1998.	72,5	24,0
1999.	135,6	25,3
2000.	77,6	29,4
2001.	141,6	-
2002.	79,7	27,0
2003.	68,0	26,4
2004.	98,9	24,5
2005.	59,5	25,3
2006.	53,2	25,8
2007.	3,0	27,8
2008.	74,8	25,5
2009.	60,3	25,7
2010.	106,2	26,2
2011.	23,8	25,7
2012.	210,5	30,4

Novi uspornici kraj škola

U ulici kralja Zvonimira postavljani su novi uspornici (ležeći policajci). Stari uspornici uništeni su zimom u akciji čišćenja snijega pa je

Županijska uprava za ceste na zahtjev triju škola, Upravnog odjela za gospodarstvo, ali i samih građana odlučila postaviti nove.

VIJESTI

Uspjesi učenika OŠ don Mihovila Pavlinovića

Od 863 učenika koji ove školske godine pohađaju OŠ don Mihovila Pavlinovića njih 230 nastupilo je na svim natjecanjima i smotrama. Na županijskoj se razini pod vodstvom mentora natjecalo 46 učenika, a na državnoj njih 26.

Na županijskim natjecanjima u znanju i vještinama postignuti su izvrsni rezultati. Na Smotri LIDRANO školski list

Kreket proglašen je najboljim županijskim školskim listom u DNŽ. Na istoj Smotri predstavljeni su po jedan literarni, lirski uradak i novinarski rad. U hrvatskom jeziku za sedme razrede učenici Škole osvojili su prvo, drugo, četvrto i peto mjesto, a za osme razrede prvo, četvrto i peto mjesto. Na izložbi likovnih radova LIK 2012. sudjelovalo je šest radova. U natjecanju iz kemije osvojeno

je šesto mjesto za osme razrede, iz geografije za šeste razrede šesto mjesto, iz povijesti za osme razrede osmo mjesto, iz matematike za četvrte razrede četvrto mjesto te iz matematike za sedme razrede treće mjesto. Mladi športaši predvođeni mentorima Divnom Dragović i Ninom Šešeljem osvojili su u atletici i krosu prva mjesta i u muškoj i u ženskoj konkurenciji. Prvi su bili i nogometaši

i rukometaši. Na regionalnom natjecanju nogometaši su bili treći, atletičari i atletičarke drugi, kros u objema kategorijama prvi, a prvo mjesto pripalo je i rukometašima.

Na Državnom natjecanju iz hrvatskoga jezika, koje je održano u Poreču, prvo mjesto za osme razrede osvojila je učenica Marija Dodig uz mentorstvo profesorice Helele Bjeleš. Školski list *Kreket* proglašen je najboljim u Hrvatskoj, a priznanje je uručeno u Šibeniku. Dobili su ga učenici Mate Roglić i Ema Boras te mentorice Katica Salacan i Marinka Jurković. Na Državnom natjecanju u krosu, održanom u Poreču, učenice i učenici osvojili su četvrto mjesto. Na natjecanju u rukometu za muške osvojeno je peto mjesto. Športašima su mentori bili Divna Dragović i Nino Šešelj te vanjska suradnica Martina Nikolić.

Nagrade i priznanja najboljima dodijelit će se na Dan škole 1. lipnja.

Planovi „Priatelja“ za 2012.

Udruga osoba s invaliditetom *Priatelj* iz Metkovića održala je Desetu skupštinu na kojoj je podneseno izvješće o radu Udruge tijekom proteklih godinu dana te izneseni planovi za 2012. Skupština je jednoglasno potvrdila mandat

predsjedniku Antiši Puljeviću.

Kako je na početku izlaganja rekao Puljević, UOSI *Priatelj* djeluje na području cijele doline Neretve i trenutno ima 225 članova, a u njen rad uključen je i velik broj volontera. Rad Udruge u 2011. odvijao se na

trima poljima: humanitarnom djelovanju, zapošljavanju i suradnji s državnim, županijskim i gradskim institucijama te s Mrežom udruga i sl., a sve u svrhu poboljšanja položaja osoba s invaliditetom na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini.

Udruga se sa svojim projektima natjecala na raznim natjecanjima i postigla iznimne rezultate. O tome dovoljno govori brojka od preko milijun i pol kuna koje su dobili za zapošljavanje, kupnju opreme i sl. Posebno je istaknuto uključivanje osoba s invaliditetom na tržište rada, i to raznim projektima koje je potpomogao Grad Metković i Vlada RH. Zaposleno je 30 osoba, od čega deset osoba s invaliditetom, sedmero edukatora i administrativnog osoblja, a trinaest njih su osobni asistenti koji provođenjem projekta,

što ga financira Ministarstvo socijalne politike i mladih, pomažu osobama s invaliditetom u njihovu životu i radu.

Tijekom ove godine Udruga planira i dalje intenzivno raditi na većem uključivanju osoba s invaliditetom u rad i u život lokalne zajednice, kao i na uklanjanju arhitektonskih barijera (u Metkoviću je to postignuto u 70% slučajeva). Planira se otvaranje Savjetovališta, daljnje poticanje volonterstva te raznim projektima i svakodnevnim aktivnostima još više poboljšati položaj osoba s invaliditetom u našem društvu.

U suradnji s obrazovnim ustanovama je u Ministarstvo socijalne politike i mladih prijavljen projekt *Asistent u nastavi* gdje bi posao dobilo još sedam osoba koje će odabrati obrazovne ustanove i roditelji djece s teškoćama u razvoju.

VIJESTI

Otvorena Poslovnica Erste banke

Povodom otvaranja nove poslovnice u Metkoviću, Erste banka donirala je novac trima metkovskim udrugama da bi na taj način olakšala i potpomogla njihov rad. Po pet tisuća kuna donirano je Udruzi *Otac Ante Gabrić* i Udruzi osoba s invaliditetom *Prijatelj*, a s deset tisuća kuna potpomognut je rad Udruge cerebralne i dječje paralize doline Neretve *Leptirići*. U prisutnosti direktora Regionalne direkcije Jug Jurice Smoljana i njegove zamjenice Vinkice Cokarić, čekove na spomenute iznose predsjednicima triju udruga uručio je direktor metkovske poslovnice Damir Vekić.

Uz tri spomenute donacije, Erste banka uručit će i 100 poklon bonova Dječjem vrtiću *Metković* u obliku *Medo Štedo* promotivnog bona, nominalne vrijednosti 200 kuna, oročenih na dvije godine.

U novootvorenoj poslovnici do sredine kolovoza vrijedi promotivno razdoblje i posebne pogodnosti, a od 23. travnja započeli su dani Otvorenih vrata koji će trajati tri tjedna, a tijekom kojih građani mogu razgledati Poslovnicu te se konzultirati u vezi sa svojim financijskim potrebama.

Redovna skupština LD Muflon

Lovačko društvo *Muflon* Liz Metkovića održalo je Redovnu godišnju skupštinu tijekom koje je podneseno izvješće o radu i financijsko izvješće za proteklo razdoblje te plan aktivnosti i financijski plan u lovnj sezoni 2012/2013. Na dnevnom redu bile su i članarine te lovni kalendar za narednu lovnu sezonu.

Prošlu godinu, zaključno sa 31. prosincem, na računu Društva našlo se 71.741 kuna, čemu treba pridodati vrijednost osnovnih sredstava u iznosu 23.106 kuna. Nakon kraće rasprave dogovoreno je da se iznos članarina, kojima je ostvaren najveći prihod u protekloj godini, neće mijenjati. Na snazi ostaje i već prije dogovoreni lovni kalendar.

Natjecanja orača

Obavještavamo sve poljoprivrednike koji su zainteresirani za sudjelovanje u radu Udruge natjecatelja u oranju Dubrovačko-neretvanske županije. Udruga okuplja članove koji se natječu u raznim disciplinama oranja, na natjecanjima na razini županija i države.

Županijsko natjecanje u oranju održat će se u Metkoviću u svibnju ove godine pa se pozivaju svi koji žele sudjelovati u radu Udruge i u samom natjecanju da se jave u najbliži ured Javne poljoprivredne savjetodavne službe gdje će dobiti potrebne informacije ili na broj 091/4882-954.

Članovi ne trebaju posjedovati vlastitu mehanizaciju za sudjelovanje na natjecanjima, već je samo potrebna vještina oranja.

Više informacija o Hrvatskoj udruzi za organizaciju natjecanja orača na www.huono.hr

VIJESTI

Iako nepotpuni,
ipak, zasvirali

Zbog spriječenosti obojice basista Gradska glazba 1. svibnja nije izvela tradicionalan prvospibanjski mimohod gradskim ulicama. Umjesto toga, na nekoliko su mjesta po gradu odsvirali prigodne koračnice i tako obilježili Međunarodni praznik rada.

Mario Sršen opet izabran
za direktora Maratona

Nedavno je Upravni odbor Udruge lađara Neretve potvrdio prof. Marija Sršena za novog-starog direktora Maratona lađa, koji se jedini prijavio na Natječaj za izbor direktora Maratona koji je objavljen 1. ožujka.

U kraćoj izjavi prof. Sršen nam je rekao kako će u idućem dvogodišnjem razdoblju, koliko mu traje novi mandat, pokušati manifestaciju unaprijediti organizacijski, prije svega sigurnosno te medijski gledano pokušati povećati

gledljivost da bi se ostvario izravan TV prijenos, što je želja svih sudionika Maratona. Jedna od ideja je iskoristiti Maraton lađa za novi projekt „Za lađom prema hrvatskim i europskim gradovima“. Ideju treba razraditi, ali osnovni cilj je lađu dovesti u sve veće gradove Hrvatske i Europe, bili oni na rijeci, jezeru ili moru, da bi se još bolje prezentirali turistički potencijali doline Neretve, Dubrovačko-neretvanske županije i Hrvatske.

Sjećanje na Ivu Petrušić

Prije nešto više od mjesec dana napustila nas je gđa Iva Petrušić, poznatija kao teta Iva ili baba Iva. Ivu Petrušić pamtit ćemo po njezinu nesebičnu zalaganju i znanju kojima je u saniranju povreda pomagala tisućama ljudi u našem gradu, dolini Neretve, ali i šire. Vrata svoje kuće tražiteljima žurne pomoći otvarala je u svako doba dana ili noći i nikada joj nije bilo teško namještati razna iščašenja ili lomove ruka i noga, dati koristan savjet za oporavak. Baba Iva, kako su je svi znali, ljudima u nevolji pomagala je

skoro sedamdeset godina, gotovo jedan prosječan ljudski vijek. Njezinu pomoć dnevno je znalo tražiti i dvadesetak osoba, od mladih do odraslih, a ni vrhunski športaši nisu se libili zatražiti njezinu pomoć. Sama je jednom rekla da je rekordan broj njezinih dnevnih intervencija bio 38.

Gospođa Iva bila je dobitnica nagrade Grada Metkovića *Sv. Ilija* za 1998., a zahvalnice je dobila od 116. brigade HV, ali i drugih hrvatskih vojnih postrojba, škola, pojedinaca i institucija. Dobitnica je i *No-rina*, prestižne nagrade HRT-a i emisije *Živa istina* koja se temeljem glasova gledatelja dodjeljivala za humanitarna djela.

Koliko su je ljudi cijenili, govori i činjenica da je nakon objave njezine smrti sljedeća utakmica NK *Metković* započela minutom šutnje. Stoga smo se i mi na ovim stranicama htjeli sjetiti te plemenite žene koja se cijeli život davala drugima.

POGREBNE USLUGE 'KYRIOS'

POGREBNA OPREMA, PRIJEVOZ,
CVIJEĆE, OSMRTNICE...

099 21 666 88

098 83 63 88

www.kyrios.hr

VIJESTI

Očišćeno 30 tona smeća

U subotu 21. travnja veći broj volontera s područja Metkovića priključio se globalnome pokretu *World Cleanup* koji se u Hrvatskoj održavao pod nazivom *Zelena čistka*.

Metkovski volonteri čišćenje su obavili na lokaciji Simin dol, a čišćenju su se odazvali djelatnici Hrvatskih šuma Metković, Čistoće Met-

ković, Postaje granične policije Metković i Tvrtke *Acal sirovina* Metković te članovi Hrvatskoga planinarskog društva *Gledavac*, Udruge izviđača *Neretvanski gusari*, Udruge *Narenta*, Motokluba *Veterani Metkovića* i Udruge *Baštinik* koja je akciju koordinirala na desnoj strani grada. Akciji se priključio i Mate Matić iz Udruge dijabetičara

grada Metkovića koji je prisutnima kontrolirao šećer u krvi, a među volonterima zatekli smo i umirovljenog šumara Marina Volarevića koji je svojim dolaskom podržao akciju, ali i nekadašnje kolege iz Šumarije Metković. Okupljenima su se pridružili i zamjenik gradonačelnika Mato Mustapić, pročelnik Upravnog odjela za gospodarstvo Milorad Dodig i komunalni redar Mate Nikolić. Tijekom akcije prikupljeno je oko 30 tona različitoga otpada.

Akcijom na desnoj strani grada koordinirala je Udruga *Život*, kojoj se u čišćenju Norina priključila Ekološka udruga *Gundevaj* iz Gradca, a akcija je nastavljena i tijekom nedjelje.

Drugoga dana provođenja akcije Udruzi *Život* iz Podravnice u čišćenju Norina te lociranju i obilježavanju divljih odlagališta, kako na samoj rijeci tako i uz nju, priključilo se šest lađarskih udruga. S područja općine Kula No-

rinska sudjelovali su lađari Udruge lađara *Zvonimir Kaleb* i Udruge lađara *Sv. Roko Podravnica*, a s metkovskoga područja akciji su se odazvali lađari Udruge lađara *Crni put*, Udruge lađara *Veterani 4. gardijske brigade*, Udruge lađara *Domagojevi gusari* iz Vida te Udruge lađara *Prud*.

Predsjednik Ekoudruge *Život* Tino Čelić rekao nam je da su u dva dana iz Norina izvađene 24 vreće smeća i dva hladnjaka. Ovoga puta nisu dirane mnoge plastične boce kojima su označene vršce, ali se pozivaju svi ribolovci da ih ubuduće obilježavaju bovama od pluta i sličnim oznakama prirodnih materijala odgovarajućim za takve namjene, čime će dati svoj pridonos očuvanju života na Norinu i uz njega.

Također, pozivaju se građani da ne odbacuju vrećice kućnog otpada u Norin (!!!) koji je, trenutno, među najčišćim rijekama u Europi pa takav treba i ostati.

KUD Metković proslavilo 35. obljetnicu djelovanja

Svečanim koncertom povodom 35. obljetnice svoga osnutka, koji je održan 14. travnja, Metkovicima su se predstavili plesači i svirači KUD-a *Metković* kojima su u goste došli KUD *Koprivnica* i Folklorni ansambl Broda. Tijekom raznovrsna

programa svaki se ansambl predstavio pjesmama i plesovima svoga kraja, a na kraju koncerta svi zajedno otpjevali su jedan od najpoznatijih neretvanskih napjeva *Na Neretvu misečina pala* prema kojemu je poznata Smotra folkloru i dobila ime.

VIJESTI

Natjecanje iz Prve pomoći

U organizaciji GD Crvenog križa Metković i Srednje škole Metković u subotu 21. travnja u Metkoviću je održano Međužupanijsko natjecanje iz prve pomoći pomlatka i mladeži Hrvatskoga Crvenog križa na kojemu su se natjecale ekipe iz Dubrovačko-neretvanske i Splitsko-dalmatinske županije. Ekipe pomlatka iz OŠ Stjepana Radića Metković zauzela je deveto mjesto, a ekipa mladeži Gimnazije Metković bila je četvrta.

Natjecanje je okupilo 24 ekipe: 14 ekipa pomlatka i deset ekipa mladeži. Tijekom višesatnoga natjecanja ekipe su pokazale teorijsko znanje vezano za pokret Crvenog kri-

ža, međunarodno humanitarno pravo, prava čovjeka i prava djece te teoretsko i praktično znanje u pružanju prve pomoći unesrećenima.

U kategoriji mladeži prvo mjesto pripalo je ekipi III. gimnazije Split, drugo Srednjoj školi Hvar, a treće SŠ *Jure Kaštelan* iz Omiša. U kategoriji pomlatka prvo mjesto osvojila je ekipa Osnovne škole *Kman* iz Splita, drugo OŠ Josipa Pupačića iz Omiša, a treće OŠ Petra Hektorovića iz Staroga Grada s otoka Hvara. Prvoplasirane ekipe iz obiju kategorija stekle su pravo sudjelovanja na Državnom natjecanju koje će se 12. svibnja održati u Rijeci.

Odvoz azbestnoga otpada

Dobra vijest za Metkovce koji još uvijek na krovovima svojih kuća ili pomoćnih prostorija imaju za zdravlje opasne azbestne ploče ili su ih prije određenog vremena uklonili, ali ne znaju kako bi ih zbrinuli. Zagrebačka tvrtka *Ciak d.o.o.* besplatno odvozi i zbrinjava azbest-salonitne ploče sa svih područja Hrvatske. Riječ je o Tvrtki koja je kadrovski i tehnički opremljena i ima sve potrebne dozvole Ministarstva zaštite okoliša.

Djelatnike spomenute tvrtke prije nekoliko dana zatekli smo u Ulici oca Ante Gabrića u prikupljanju azbestnih ploča koje su bile uredno složene uz kontejner. Prema riječima jednog od njih, dolaskom lijepa vremena mnogi građani kreću u adaptaciju svojih kuća ili čišćenje okoliša pa je uobičajeno da u ovo doba godine mnogima zatreba pomoć ovlaštene tvrtke za prikupljanje građevinskog otpada koji sadrži azbest.

Bitno je istaknuti da se građanima azbestne ploče, odnosno građevinski materijal koji

sadrži azbest, odvozi besplatno, a obveza građana je takav materijal skinuti s objekata ili, ako je već skinut, odložiti u neposrednoj blizini prometnice da bi vozilo, odnosno *paletar* mogao prići što bliže otpadu i pokupiti ga. Dok je odvoz za građane besplatan jer troškove financira Ministarstvo zaštite okoliša, za pravne osobe odvoz se plaća. Za sve informacije nazovite *Ciak d.o.o.* na broj 01 346 35 21.

50 godina braka**Drage i Ivana Talajića**

Uskrсни blagdani bili su posebni za naše sugrađane Dragu i Ivana Talajića. Njihova djeca, unuci, najbliža rodbina i kumovi okupili su se u Konobi *Buđoni* i priredili im proslavu 50. godišnjice braka.

Proslavu su im organizirala djeca: Nada, Željka i Mate, snaha Ivanka i zet Ivica, a poseban dio svečanosti priredili su im unuci Darjan, Ivana, Mislav, Ivan, Martina i Mario. Na slavlje je došao i vjenčani kum Grga Dodig sa suprugom te sestre i braća. Iz Australije se telefonom javio i brat Veselko Talajić, a cijeli događaj prerastao je u pravu feštu kad se pojavio obiteljski prijatelj Zoran Rebac koji je slavljenicima poklonio poseban obiteljski album i doveo harmonikaša Branka Medaka. Pjesmom i svirkom pridružio se i sam slavljenik Ivan Talajić, koji je i sam prije svirao na svadbama, a sada je dočekao sebi i svojim najdražima zasvirati na vlastitoj proslavi.

VIJESTI

Radno u UI „Neretvanski gusari“

Obično tijekom svibnja i početkom lipnja izviđačke aktivnosti, kao što su sastanci i izleti, padaju u drugi plan da bi djeca što uspješnije privela kraju školsku godinu. Iako s manjim intenzitetom, ipak se radi u Udruzi izviđača *Neretvanski gusari*.

U zadnjih mjesec dana izviđači su sudjelovali na dvama susretima. Prvi je bio Međunarodni susret izviđača u Mostaru na kojemu se okupilo više od 200 izviđača BiH, Crne Gore i Hrvatske. Među njima je bila i jedna metkovska ekipa, koja je u natjecateljskom dijelu zauzela odlično 8. mjesto. Drugi susret bio je Kup sv. Duje u Splitu na kojemu je sudjelovalo 180 izviđača iz cijele Hrvatske. Ekipa iz Metkovića zauzela je 22. mjesto.

Ovih dana vođe patrola sudjeluju na završnom tečaju za vođe, koji se od četvrtka do nedjelje održava u Izviđačkom

centru Kreševo brdo kod Šestanovca. Za 19. svibnja, kada se obilježava Dan izviđača Hrvatske, planira se izlet Udruge u Vid gdje će novi članovi na svečan način dati zavjet kod spomenika *Domagojevi strijelci*. U tijeku su i pripreme za ljetno logorovanje koje je na opuzenskom dijelu Ušća planirano za sredinu srpnja.

Redovni sastanci i izleti nastaviti će se sredinom rujna pa svi koji se žele pridružiti izviđačima mogu to učiniti početkom sljedeće školske godine.

Pravoslavni vjernici proslavili Hramsku slavu svetoga Đorđa

Pravoslavni vjernici iz Metkovića prošle su nedjelje proslavili Sv. Georgija (Đorđa) kojemu je i posvećena pravoslavna crkva u Metkoviću. Svetu liturgiju predvodio je iguman žitomislički arhimandrit Danilo uz *sasluženje*

metkovskog jereja Borisa Čolovića.

Na liturgiji su bili i vjernici iz drugih neretvanskih mjesta, a nakon nje slijedila je litija (procesija) i obred lomljenja slavskog kolača pred hramom.

STIŽE LJETO

OSVJEŽITE SVOJ AUTOMOBIL
U AUTO KUĆI JERKOVIĆ

OPUZEN - PODUZETNIČKA ZONA (020) 676 473; 676 470

RENAULT

Osvježite svoj motor
uz nove cijene* ulja

elf evolution 5w40 - 62 kn
elf competition 10w40 - 46 kn

Punjenje i reciklaža klima-uređaja za
SVE vrste osobnih vozila već od 250 kn

Renault motrio ulja

motrio 5w40 - 42 kn
motrio 10w40 - 34 kn

*cijena je za 1 l ulja zamijenjenoga u Auto kući Jerković

Mogućnost plaćanja karticom do 12 mjeseci

Iz Udruge veterana 4. gardijske

Obljetnica Brigade

21. obljetnicu 4. gardijske brigade njeni veterani iz Podružnice za Dubrovačko-neretvansku županiju obilježili su 28. travnja u Splitu zajedno sa suborcima iz drugih gradova i podružnica. U Spomen-kapeli sv. Križa u bivšoj splitskoj vojarni Dračevac položeni su vijenci i zapaljene svijeću u čast poginulim pripadnicima te brigade, a središnja svečanost odvijala se na splitskom Sustjepanu, gdje je održana Svečana akademija i misa zadušnica za sve poginule pripadnike Brigade; njih 194 poginulo je u Domovinskom ratu, a petorica su nestala te je njima u čast pušteno u zrak 199 balona. Nakon toga je u

na Ivankovića u Bijelom na koji su postavili spomen-ploču. Spomen-ploču postavili su na grob Vlahe Maslovića na groblju u Metkoviću. Sjetili su se i druge godišnjice stradanja prvog predsjednika Podružnice Marka Suška te na njegovu grobu zapalili svijeću. Na taj su grob prošle godine postavili spomen-ploču; do sada ih je donacijama članova Udruge postavljeno četiri.

Dvadesetu obljetnicu pogibije Eugena Erjauca, koji je poginuo 24. svibnja 1992. u akciji oslobođenja Drenovca, Udruga planira obilježiti odlaskom na Drenovac gdje će biti niz događanja pa poziva članove da se jave zbog organizacije.

organizaciji Moto kluba 4. gardijska održan *Moto party*. U bogatome zabavnom programu sudjelovali su: Marijan Ban, Jurica Pađen i *Soul Fingers*.

Spomen na poginule suborce

Veterani 4. gardijske brigade – Podružnice za Dubrovačko-neretvansku županiju obilježili su i obljetnice stradanja suboraca. Na IX. obljetnicu 3. svibnja posjetili su grob Zora-

57 bengalki za Markača

Na Kninskoj tvrđavi zapaljeno je 57 bengalki u čast 57. rođendana generala Mladena Markača koji se nalazi u Haškom zatvoru. U organizaciji Braniteljskog portala na Tvrđavi su se okupili veterani specijalne policije *Batt* iz Splita, veterani 4. gbr. iz Splita, Metkovića, Knina i drugih braniteljskih udruga, navijačke skupine te prijatelji i poštovatelji.

Osmo obaranje Guinnessa

U petak, 18. svibnja točno u 12 sati posredstvom satelitskog radiosignala (koji izravno prenosi Hot Bird 3) u Športskoj ulici zasvirat će poznata melodija, Straussova *Fledermauss – Quadrille* koja će metkovske maturante putem satelita povezati s mladima iz 10 europskih zemalja u najveći sinkronizirani ples na svijetu – *Maturantsku paradu 2012.*

Kao i do sada, projekt se u Metkoviću održava uz stručno vodstvo Plesne škole *Calyso*, a prema trenutno dostupnim podacima ove godine u Metkoviću će se zaplesati najveća četvorka u Hrvatskoj u kojoj će sudjelovati 760 mladih plesača i plesačica iz Metkovića, Opuzena, Vrgorca i Dubrovnika.

– Očekujemo da ćemo u zajedničkom nastupu s preko šezdesetak europskih gradova iz 10 europskih zemalja okupiti preko 30 tisuća mladih

plesača i tako oboriti Guinnessov rekord u sinkroniziranom plesanju četvorke, odnosno *Quadrille*. Ove godine plesni spektakl izvest će se upravo na zadnji dan nastave hrvatskih maturanata, što će sigurno još više zagrijati atmosferu mladih plesača koji željno iščekuju nastup. Grupno plesanje četvorke za Guinnessov rekord započelo je 2001. u Ljubljani u Sloveniji, a idejni začetnik projekta je Tomaž Ambrož i Plesna škola *Urška*. Projekt se ubrzo proširio cijelom Slovenijom, a zatim i susjednim europskim gradovima tako da je u 11 izdanja dosada ukupno sudjelovalo 207.792 plesača koji su plesali u više od 100 europskih gradova u 10 zemalja i koji su ukupno oborili sedam Guinnessovih rekorda. Ocjenjujemo da je sinkronizirano plesanje na ulicama medijski vrlo zanimljivo, štoviše, svake godine uživo nas prati preko 300 tisuća gledatelja – rekao nam je voditelj Plesne škole *Calipso* Dalibor Dominiković koji je najzaslužniji da je Metković, kao prvi grad u Hrvatskoj, 2005. ušao u projekt i da je već osam godina neprekidno dijelom plesnog pokreta mladih koji završetak svojega srednjoškolskog obrazovanja proslavljaju na zajednički i originalan način u zajedništvu sa svojim vršnjacima širom Europe.

DIJAMANTNO REZANJE I BUŠENJE BETONA

DELTA REZ

020/685 700, 095/922 8888

VIJESTI

100 godina sestara Družbe Služavki Malog Isusa u Metkoviću

Svečanom akademijom u Gradskom kulturnom središtu Metković završen je četverodnevni program proslave kojim su sestre Družbe Služavki Malog Isusa proslavile 100. obljetnicu djelovanja u Metkoviću.

Program je 28. travnja započeo u crkvi sv. Ilije trodnevnom duhovnom obnovom koju su predvodili župni vikar župe sv. Ilije fra Lukica Vojković, župnik župe sv. Nikole don Senko Antunović i župnik župe sv. Ilije fra Petar Gulić. U okviru duhovne obnove predstavljena je i knjiga Sestre služavke Malog Isusa u Metkoviću (1912. – 2012.). Knjigu su predstavili mons. Mile Vidović, savjetnica i zamjeni-

ca vrhovne glavarice Reda s. Vesna Mateljan i autorica knjige s. Maneta Mijoč.

Glavna proslava upriličena je 1. svibnja na Sv. Josipa Radnika, zaštitnika sestara, na dan kada je pet sestara prije ravno 100 godina prvi put došlo u Metković. Program je započeo u crkvi sv. Ilije svečanom svetom misom koju je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić u koncelebraciji s tridesetak svećenika, među kojima je bio neretvanski dekan don Stipe Jerković i mons. Mile Vidović. Prije početka misnog slavlja riječi dobrodošlice nazočnima i zahvalnosti svim dobročiniteljima uputila je provincijalna glavarica splitske provincije s. M. Sandra

Midenjak.

Slavlje je nastavljeno Svečanom akademijom u GKS-u u kojoj je sudjelovalo oko 200 izvođača. Među njima su bili pjevači župnih i dječjih zborova iz dviju metkovskih župa: sv. Ilije i sv. Nikole, Mješoviti crkveni zbor župe sv. Stjepana iz Opuzena te glumci - amateri koji su uprizzorili dolazak sestara Služavki Malog Isusa u Metković. Nazočne su, tijekom programa, pozdravili metkovski gradonačelnik Stipo Gabrić, splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić te vrhovna glavarica Reda s. M. Radoslava Radek. Program Svečane akademije priredile su s. Marinela, s. Vedrana i s. Marijana.

VIJESTI

Iz njemačkog kutka Gimnazije

Prvijenac grupe "Loša dostava" u filmu „Schneewittchen“

U sklopu izložbe *Musik + X* koju su u Gimnaziji Metković provele profesorice njemačkog jezika, a pod organizacijskom palicom Goethe Instituta iz Zagreba, svoj prilog dala je i mlada metkovska rock grupa *Loša dostava* koja je za tu prigodu *izbacila* svoju prvu pjesmu *Schneewittchen* (Snjeguljica), naravno, na njemačkom jeziku. Riječ je o grupi u kojoj sviraju Darko Dramac (gitara), Jure Manenica (gitara), Luka Vekić (bubnjevi) i Mate Sršen (bas-gitara), učenici drugih razreda Gimnazije Metković i Srednje škole Metković (ekonomski smjer). Dečkima se priključila Lea Knežević, učenica drugoga razreda Gimnazije, koja je pjesmu otpjevala.

Spomenuta izložba sastoji se od visokokvalitetnih plakata te audiovizualnoga materijala koji predstavlja današnju glazbenu scenu u Njemačkoj. Na turneji je od početka 2011. i običi će sve zemlje svijeta pa tako i Europe, u kojima u sklopu Goethe Instituta postoji Predstavništvo za učenje njemačkog jezika. Svrha joj je upoznati mlade ljude

s njemačkom modernom glazbenom scenom i popratnim pojavama koje ta scena u društvu potiče, kao što su kultura ponašanja, odijevanja, komuniciranja i izražavanja mladog čovjeka.

Izložba je u Gimnaziji Metković s cijelim glazbeno-edukativnim programom trajala dva tjedna. U tom su razdoblju posjetitelji mogli sudjelovati u glazbenim radionicama na kojima su se mogli upoznati s glazbenim vrstama koje su trenutno popularne na njemačkoj glazbenoj sceni, a to su: pop, indie, hip-hop i techno glazba. Osim slušanja, sudionici su imali prigodu bolje se upoznati s glazbom putem radnih listića i diskusije.

Pjesma *Schneewittchen* uklopljena je i u polusatni film na njemačkom jeziku pod istim nazivom u kojemu su glavne uloge odigrali učenici: Lea Knežević, Antonija Taslak, Martina Manenica, Ante Manenica, Slaven Dodig, Karlo Murtezani i Josip Kiridžija. Mentorice, prof. Svjetlana Bebić i prof. Ana Bebić, film i spot grupe *Loša dostava* prikazale su na Goethe Institutu u Zagrebu. Oba rada bila su popraćena velikim pohvalama.

„Fit“ ispiti i natjecanje u stvaranju stripova na njemačkom

U organizaciji Goethe Instituta provedena su još dva projekta, *Fit* ispiti na njemačkom jeziku i natjecanje u stvaranju stripova na njemačkom jeziku.

Na *Fit* ispite izašlo je 60 učenika Gimnazije. Svi su dobili zaslužene certifikate koji su im svečano podijeljeni u nazočnosti njihovih kolegica i kolega, profesorica njemačkog jezika i ravnatelja Joze Jurkovića.

Natjecanje u stvaranju stripova na njemačkom jeziku provedeno je na razini Republike Hrvatske, a na njemu su sudjelovali učenici metkovske Gimnazije i Osnovne škole don Mihovila Pavlinovića. Od tridesetak radova koji su upućeni na ocjenjivanje, dva su odabrana za daljnje natjecanje, na kojem su u svojim kategorijama osvojili treća mjesta. Radove su izradile učenice OŠ don Mihovila Pavlinovića Marija Bebić (šesti razred) i Petra Bebić (četvrti razred).

Treći na 'Ponosu domovine'

Metković, 5. svibnja 2012. - Nedavno se iz Zagreba vratila skupina gimnazijalaca koja je vrlo uspješno sudjelovala u završnici natjecanja *Ponos domovine*. Tročlana ekipa *Jagoda* u sastavu: Mato Obradović, Mirko Jurković i Ana Bajo pod vodstvom mentorice prof. Jagode Krešić svojim znanjem, vještinama i tjelesnom spremom domogla se brončane medalje.

Ponos domovine je projekt nastao u svrhu promidžbe hrvatske povijesti, umjetnosti, kulture, športa i istinskih ljudskih vrijednosti među hrvatskim srednjoškolicima kao i obnavljanja sjećanja na Domovinski rat i žrtve koje je hrvatski narod podnio. Projekt se provodi uz preporuku Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, a promotori toga projekta brojni su hrvatski vrhunski športaši i druge poznate osobe. Iako je još relativno nepoznat, projekt se provodi već tri godine.

Metkovski gimnazijalci su do same završnice natjecanja, koja je održana na Hrvatskome vojnom učilištu *Petar Zrinski* u Zagrebu, stigli izlučnim na-

tjecanjima. U poluzavršnici u Splitu Gimnaziju Metković predstavljale su dvije ekipe od kojih je *Jagoda* ostvarila plasman u završnicu gdje se natjecala u skoku udalj u vojničkim čizmama, u gađanju zračnom puškom, trčanju na 100 metara, svladavanju zadataka na vojnom poligonu i u igri garotke, a iznimno znanje je pokazala o Domovinskom ratu i o hrvatskoj povijesti. Zbrajanjem svih bodova na koncu su osvojili treće mjesto u Hrvatskoj.

Proglašenje pobjednika održano je na Oltaru domovine pod Sljemenom. Uz brončanu plaketu ekipa je nagrađena i Zagrebačkom ljetnom školom ekonomije i menadžmenta (ZŠEM) te vikendom u Lovranu. Pripala im je i čast upoznati predsjednika Republike Hrvatske Ivu Josipovića te posjetiti Memorijalni centar Domovinskog rata.

Gimnazijalci se zahvaljuju ravnatelju prof. Jozi Jurkoviću i svojoj mentorici prof. Jagodi Krešić te svojim sponzorima, posebno Gradu Metkoviću, koji su im omogućili put u Zagreb.

VIJESTI

Metkovske i vidonjske žudije 12. festivalu u Vodicama

Na Uskršni ponedjeljak 9. travnja u Vodicama je održan 12. Festival žudija - čuvara Kristova groba kojim je obilježena i stota obljetnica djelovanja vodičkih žudija.

Na Festivalu su sudjelovale žudije iz 29 župa među kojima i žudije iz župe Sv. Nikole iz Metkovića i župe Gospe Snježne iz Vida.

Manifestacija je započela jutarnjom misom u vodičkoj župnoj crkvi sv. Križa nakon čega je uslijedio uskršni doručak za sve sudionike. Program je nastavljen svečanim mimohodom vodičkim ulicama do maloga lukobrana na čijoj su se rivi i *parapetu* poredali svi sudionici. Nakon plotuna kuburaških skupina iz Lobo-

ra i Marije Bistrice uslijedila je smotra koju su uz pratnju zapovjednika vodičkih žudija prema tradiciji obavili organizatori Šime Strikoman, Luka Lipić i Marko Marušić. Nakon završetka smotre poznati vodički fotograf i idejni začetnik Festivala žudija Šime Striko-

man događaj je ovjekovječio još jednom milenijskom fotografijom nakon čega je upriličen program predstavljanja svih skupina. Ove su godine posljednji nastupili Rogotinjani koji će sljedeće godine biti domaćini Festivalu.

Digital foto i video studio
FotoVERAJA Metković

www.fotoveraja.com

Potražite nas i na Facebooku!
ili nas nazovite na 020/681-904!

Udruga Narenta i Frama župe sv. Ilije
vas pozivaju na tribinu

miniSTAR vs. embrij

Počinje li život začecem ili prvim plaćom?!
Je li zamrzavanje djece na -196 C spoznaja 21. stoljeća?!
Postoji li pravo na dijete?!

GOSTI PREDAVAČI
KREŠIMIR MILETIĆ, inicijativa *I ja sam bio embrij*
mr.sc. Josip Markotić, bioetičar i znanstveni novak na Institutu Ivo Pilar

GRADSKO KULTURNO SREDIŠTE
12. SVIBNJA (SUBOTA) S POČETKOM U 20 SATI.

PRIČESTI I KRIZME 2012.

1 i 2 - Pričest u župi sv. Ilije Prorok: 90 prvopričesnika, 42 djevojčice i 48 dječaka.

3 - Pričest u župi sv. Nikole Biskupa: 59 prvopričesnika, 29 djevojčica i 30 dječaka.

4 - Krizma u župi sv. Nikole Biskupa: 74 krizmanika, 36 djevojčica i 38 mladića.

5 i 6 - Krizma u župi sv. Ilije Prorok: 102 krizmanika, 46 djevojčica i 56 mladića.

fotografije: Foto Vera

PRIČESTI I KRIZME 2012.

40 GODINA OD OSNUTKA ELEKTRONSKOGA RAČUNSKOGA CENTRA U METKOVIĆU

KADA JE KOPJUTOR CRTAO MONA LIZU NA ZEBRA PAPIRU

PIŠE: IVICA PULJAN

Metković je na zadnjem popisu stanovnika dosegao brojku od 7.272 ili 56% više nego deset godina prije. Industrijalizacija uzima maha i *posljednji Mohikanci* odlučuju napustiti djedovinu i naseliti se u gradu. Mahom na desnoj obali, ali i na lijevoj strani grada, na dotada poljoprivrednim površinama. Dijele se i stanovi u zgradama pa svake godine pomalo vizura grada postaje sve „gradskija“. Pred Kazalištem je postavljena bista Stjepanu Radiću, a *Neretva* je ušla u Drugu ligu. Nakon što je poharala Dalmatinsku ligu RK *Mehanika* ušla je u Republičku ligu. U Metkoviću gostuje rukometna reprezentacija Švicarske koju *Mehanika* doma ispraća sa 18 : 15. Ustanovljena je Nagrada grada Metkovića, a proradio je i Radio *Metković*. Godina je 1971. U metkovski *Razvitak* stiže *Veliki Plavi*, a izabrana ekipa dobiva godinu dana da se prijatelji s njim.

Ne znam je li budući predsjednik Hrvatskoga sabora toga 1. svibnja 1972. bio svjestan da u ruci drži škare kojima će prerezati prošlost i Metković svrstati među rijetke gradove koji su na vrijeme shvatili u čemu je budućnost. Istina, shvatili su to u Razvitku, ali tada je gotovo vrijedila jednadžba Metković = *Razvitak*, čitano i s desna nalijevo.

Veliku „sistemska salu“ od hodnika je dijelila samo vrpca koju je prezeo predsjednik Općine Metković Luka Bebić. Uzvanici su ušli u prostor 21. stoljeća i mogli se (samo) čuditi velikim „kašunima“ na kojima se isticao poznati IBM-ov logotip. Sve gotovo sterilno čisto i klimatizirano na 20°C, kako su to tadašnje specifikacije nalagale. Bio je to dragulj u Razvitkovoj kruni, i to na dan kada je slavio 25. godišnjicu svoga osnutka.

Razvitkov Elektronski računski centar (ERC) od samoga je početka bio dosta drukčiji. Smješten na drugome katu, vratima odvojen od dugoga hodnika s čijih su objiju strana bili deseci ureda, izgledao je pomalo mistično. Taj su dojam pojačavale bijele kute njegovih zaposlenika, ali i poprilična studen kada bi se u srpnju ili kolovozu netko iz „vanjskoga svijeta“ poslom tamo zaputio.

Kada je 1971. u Metković stigao IBM-ov *System/360/20* bio je to stroj koji je u računarstvo uveo neke standarde koji vrijede i danas. Ustaljen je *byte* od osam bitova i 32-bitna riječ. Mikroprocesor je ušao u komercijalnu uporabu, a usvojen je i standardan skup znakova zvan EBCDIC. IBM je isporučivao stroj i

operacijski sustav, ali programa nije bilo. Za to je bila zadužena domaća pamet koja ih je tek trebala razviti. Domaću pamet činili su mladi ljudi koji su prošli IBM-ova testiranja i bili slani na mnoge seminare kako bi se što prije osposobili razviti aplikacije potrebne Razvitkovu poslovanju.

Trebamo znati da je tadašnja obrada podataka bila bitno drukčija nego danas. Podatke je (na papiru) trebalo prikupiti, donijeti u ERC i pohraniti na bušene kartice (kojih će se malo stariji sjetiti kada su prije malo više od dvadeset godina putovali tadašnjim hrvatskim autocestama). Taj posao radile su *bušačice* uvijek u paru. Otpremnicu bi, recimo, uzela jedna *bušačica* i unijela podatke. Nakon toga bi je preuzela njezina kolegica i ponovno unosila iste podatke. Radilo se o kontroli unesenih podataka. Nakon toga bi se podatci ubušili na *80-kolonske* kartice i išli na obradu. Bio je to izazov i za programere jer je u tih 80 znakova trebala stati i šifra kupca/dobavljača, šifra artikla, cijena, količina i još ponešto. No, bio je to mačji kašalj u odnosu na programiranje.

Svaki stroj, već prema ugrađenom procesoru, razumije samo svoj „materinski jezik“. Prve strojeve programirali su „čudaci“ koji su se snalazili s binarnim jedinicama i nulama. Već sljedeći naraštaj programera, gdje spadaju i prvi metkovski, imao je „povlasticu“ programirati u *assembleru*. Ne pišem ga velikim slovom jer se ne radi o programskom jeziku. Svaki je stroj imao svoj *assembler*. Radilo se o skupu simboličkih instrukcija (bližih čovjeku, ali nerazumljivih stroju) kojima se gradi računalni program. Na kraju je program trebalo *assemblerati*, tj. prevesti u famozni niz jedinica i nula i testirati ga. Naravno, ni jedan sprva (a tako je i danas, i još gore) nije davao točne rezultate pa je postupak trebalo ponavljati. Bilo bi to „lako“ da svaki put cijeli program nije trebalo spremati na bušene kartice kojih je bilo na stotine u nizu.

I tako je bušena kartica, više od 80 godina nakon što ju je izmislio Herman Hollerith, još uvijek bila jedino sredstvo da se u memoriju računala unesu i program i podatci jer magnetnih medija nije bilo.

Mala digresija vezana i uz bušene kartice i uz popis stanovništva kakav smo imali prije godinu dana, a čije rezultate još ne znamo.

Dakle, 1880. SAD je proveo popis stanovništva. Bližio se novi popis, a podatci s bivšega još nisu bili obrađeni. Vladin Ured za popis vidio je da je „vrag odnio šalu“ i raspisao je natječaj za tehničko rješenje obrade podataka na predstojećem popisu 1990. Pobijedio je Hollerith sa svojim bušenim karticama, a ideju je dobio od tkalaca koji su na sličan način radili uzorke na platnu (vjerujem da još ima živih Metkovki koje su prije četrdesetak godina tako „šarale“ džempere na svojim pletaćim strojevima). Da skratim, rezultati popisa 1990. bili su obrađeni za nekoliko mjeseci, a Hollerithova tvrtka *Tabulating Machine Company* tridesetih godina 20. st. mijenja ime u IBM.

Pripreme za kupnju stroja počele su početkom 1971. kada su budući šef ERC-a Antun Prce i budući organizator pok. Ante Martinac – Čiko poslani na seminare. Paralelno s tim u Metkoviću je organizirano IBM-ovo testiranje za buduće programere. U travnju se u dvjema učionicama Gimnazije Metković okupilo

PRILOG ZA INFORMATIČKU POVIJEST METKOVIĆA

preko šezdeset kandidata iz Metkovića i okolice. Među njima tražena su četvorica najboljih. Psiholog Logar iz Ljubljane, koji je vodio testiranje, za desetak je dana javio rezultate. Posao programera dobili su: pok. Tihomir Prce, Slobodan Bebić, Boro Ilić i Josip (Joško) Jerković. Četvorka je odmah upućena na višetjedni seminar u IBM-ovu školu u slovenskoj Radovljici. Uskoro će im se nakon završenog fakulteta pridružiti i pok. Rodoljub Džeba. Takvih će seminara u budućnosti biti podosta. Slobodan Bebić nam je rekao da je tijekom uvođenja u posao na raznim seminarima proveo više od osam mjeseci. Učilo se od 8,00 do 13,00 sa stankom za ručak pa opet od 14,00 do 17,00. Pet dana tjedno, dva do tri tjedna u bloku. Sličan put imalo je i ostalo osoblje kao što su sistem-operateri, šifranti i konteri te bušačice.

Konačno, koncem travnja 1972. sve je bilo spremno da ERC počne raditi. Iskorištena je prigoda da to bude na 25. obljetnicu osnutka Razvitka, a predstavljanje javnosti organizirano je 1. svibnja 1972., kada je snimljena fotografija na lijevoj stranici.

Navedimo i ostatak ekipe koja je opsluživala sustav. Sistem-operateri bili su: Serdo Mišur, Nada Vukša Dominiković i Nada Mijić Pažin. Ivka Krstičević i Marija Zovko Topić radile su na mjestu šifranta i kontera, a Mira Matić, Jelisava Sabolić, Anika Pavlović i Maša Grbavac ubušivale su podatke na kartice.

ERC se temeljio na vlastitoj pameti jer se programi nisu bili mogli kupiti na tržištu. Dapače, tu je pamet Razvitak prodavao pa je ostalo zabilježeno da je Razvitkov ERC, osim za potrebe matične kuće, radio i za 36 drugih poduzeća i ustanova. Najčešće su to bili obračuni plaća (Elektroneretva, Beton, Općina, škole...), ali i druge specijalizirane aplikacije kao što je obračun utroška električne energije s tiskanjem uplatnica za potrošače. Radilo se od Beograda do Šibenika pa se ERC kadrovski

dopunjavao novim djelatnicima.

Iako tehnološki napredak nije bio tako brz, stari stroj je zastario pa je 1983. kupljen novi, puno moderniji. Bio je to IBM 4331, tada čudo od stroja s tvrdim diskom od čak 1 MB (dimenzija kućišta kao škrinja za sladoled u trgovini). Novost su bili i terminali pa se programeri više nisu mučili s karticama jer su im programi bili pohranjeni na disku, a *assembler* je zamijenjen jezikom RPG II, što je iziskivalo novo učenje. Laknulo je i bušačicama koje su kartice zamijenile osam-inčnim disketama. No, unatoč tomu i dalje se govorilo da se podatci buše.

Stigle su tada u ERC i mlade snage. Tri programera i tri operatera. Put do znanja bio im je isti kao i prvim programerima. Seminari, seminari...

Treći sustav u ERC je stigao koncem osamdesetih godina. Bilo je to vrijeme kada su se počele otvarati privatne trgovine pa je Razvitak poslovaio punom parom. U skladišta su instalirani terminali pa su se podatci izravno unosili u sustav.

No, bio je to i početak kraja. Bližio se rat, a bližila se i era PC računala, tada još slabijih i u koje mnogi iz „velikih“ sustava nisu vjerovali.

Koliko smo doznali, ERC je životario skupa s matičnom kućom do 2002. Godinu poslije u dvorištu bivšega Razvitka snimili smo ostatke ostataka nekadašnjega ponosa Razvitka i Metkovića.

Bivši su radni kolege 27. travnja obilježili 40. obljetnicu osnutka ERC-a. Prije zajedničke večere posjetili su na Gradskom groblju sv. Ivana Nepomuka grobove šestoro svojih pokojnih kolega i na njih položili cvijeće.

MEDICINA**Veliko srce malom srcu**

Udruga *Veliko srce malom srcu* prvi put je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji organizirala veliko edukativno predavanje na kojemu su sudjelovali liječnici Zavoda za pedijatrijsku kardiologiju klinike za pedijatriju KBC *Rebro*. Riječ je o neprofitnoj, humanitarnoj udruzi koja okuplja liječnike, zdravstveno osoblje i roditelje djece s prirođenim srčanim grješama i drugim srčanim bolestima. Predavanje je održano u Dubrovniku, a svrha mu je bila što bolje upoznati javnost s problemima djece sa srčanim manama.

Prema dostupnim podacima, u Metkoviću s nekim oblikom srčane grješke živi četrdesetak djece; četvero čak s teškom srčanom grješkom pa smo iskoristili priliku i u Restoranu *Adria* razgovarali s liječnicima i predstavnicama Udruge koje smo u Metkoviću zatekli na proputovanju prema Zagrebu.

S radom Udruge, ostvarenim i onime što se planira ostvariti, upoznala nas je dopredsjednica Udruge Barbara Brzaj.

Ima li Udruga *Veliko srce malom srcu* Podružnicu u Dubrovačko-neretvanskoj županiji?

- Nema prostor u kojem netko fizički radi, ali imamo članove naše Udruge koji aktivno rade, što je najvažnije. Svi koji imaju problem mogu nam se obratiti izravno, a kontakt se nalazi na web stranici www.velikosrce-malomsrce.hr ili se mogu javiti putem našega facebook profila. Brojevi su dostupni i u našim brošurama.

Čime se Udruga bavi?

- Imamo nekoliko ciljeva. Zapravo, imamo ih jako puno, ali dva do tri su nam prioriteta. Prvi nam je prikupljanje sredstava za kupnju prijeko potrebne medicinske opreme. U prošloj godini prikupili smo preko milijun kuna i kupili najmoderniji ultrazvučni apa-

rat koji smo darovali Zavodu za kardiologiju Klinike za pedijatriju KBC *Rebro*. Kupili smo i aspiratore, perfuzore, memorijsku stanicu za pohranjivanje podataka, 24-satni EKG... Također, planiramo kupnju kateterizacijskog laboratorija koji nam je potreban, a koji stoji od 4 do 5 milijuna kuna. Nadamo se da ćemo uspjeti skupiti novac za njegovu nabavu. Drugi cilj nam

je upoznati i probuditi svijest hrvatske javnosti o važnosti, delikatnosti i težini pedijatrijske kardijalne kirurgije. Vrlo je važno naglasiti da je *Rebro* Referentni centar Ministarstva zdravlja za pedijatrijsku kardiologiju u Hrvatskoj da bi ljudi shvatili zašto se sredstva prikupljaju za Zagreb.

Kad roditelj s djetetom boravi u Zagrebu, može li preko Udruge pronaći smještaj?

- Na žalost, ne. Trenutno smo u pregovorima s jednim velikim sponzorom i nadamo se da ćemo uz njegovu pomoć uspjeti iznajmiti jedan stan. Smještaj je velik problem za roditelje jer djeca u bolnici borave i po nekoliko mjeseci. Nadamo se da ćemo taj problem riješiti tijekom ove godine – rekla nam je gospođa Brzaj.

Nešto više o bolesti i Referentnom centru upitali smo pedijatrijskog kardiologa dr. Hrvoja Kniewalda.

- Godišnje se u Hrvatskoj rađa oko jedan posto djece s prirođenim srčanim grješama što je oko 350 do 400 nove djece svake godine. Od toga broja njih 96-97% preživljava, što je na razini svjetskih standarda. Treba reći kako se 85% operacija radi kod nas, a 15% vrlo složenih i rijetkih grješaka liječi se u odabranim inozemnim centrima. Trenutno u KBC *Rebro* imamo četiri kirurga koji se bave samo operacijama djece i došli smo do

ranga od oko dvjesto operacija godišnje što, otprilike, odgovara potrebama naše države. Naime, centri se rade na 4-5 milijuna stanovnika tako da je za našu državu jedan centar dostatan. Ipak, treba reći da se ti pacijenti zbrajaju i danas procjenjujemo da otprilike desetak tisuća ljudi u Hrvatskoj živi s različitim prirođenim srčanim grješama, odnosno, zbrinjava ih Odjel za kardiologiju KBC-a *Rebro*.

Što ako se dogodi da se beba sa srčanom grješkom rodi u malom rodilištu kao što je metkovsko?

Cilj nam je da se takva djeca ne rađaju u malom rodilištu. Kod takvih oboljenja su koji put u pitanju minute, tako da bi bilo idealno da se dijagnoza postavi još dok je dijete u majci i da se rodi što bliže centru u kojemu se takvo dijete može zbrinuti prema standardima struke. Znae,

transport djece, pogotovo iz ovoga južnog dijela Hrvatske,

nešto što je uistinu osjetljivo pitanje jer morate biti spremni pružiti sve mjere liječenja tijekom cijelog puta, a to, uistinu, nije nimalo jednostavno, bez obzira kakvo sredstvo transporta koristili. To znači, treba jako puno umijeća da takvo dijete dođe u dobrome stanju iz Dubrovnika ili Metkovića do Zagreba. No, mogu reći da djeca odavde uvijek dolaze u dobru stanju jer kolege ne mogu dopustiti da krenu u transport s djetetom koje nisu adekvatno zbrinuli budući da je put predugačak – zaključio je dr. Kniewald.

Za mišljenje smo upitali i dr. sc. Vladu Krmečka, specijalista pedijatra iz metkovskog Doma zdravlja.

- Danas se prirodene srčane grješke otkrivaju prenatalno fetalnom ehokardiografijom. Mnoge prirodene srčane grješke ne pokazuju nikakvih znakova srčane bolesti odmah nakon porođaja te ih tek kasnije otkriju ili na njih posumnjaju pedijatri u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ili obiteljski liječnici. Ta djeca nakon operacijskih i drugih tretmana u ranoj dječjoj dobi postaju kronični bolesnici koji su i dalje u skrbi pedijatra PZZ ili obiteljskoga liječnika. Zato je važna kontinuirana edukacija i suradnja ginekologa, dječjih kardiologa, pedijataru u PZZ, obiteljskih liječnika i svih drugih zdravstvenih djelatnika koji skrbe o djeci od začeća do završetka razvoja. – rekao nam je dr. Krmeček.

Uz Barbaru Brzaj i dr. Kniewalda u ekipi s kojom smo razgovarali bili su još: pedijatar kardiolog prim. dr. Dalibor Šarić i neonatolog pedijatar mr. sc. Andrea Dasović-Bujević te tajnica Udruge Tanja Grahovac, Franciska Agičić i iz Metkovića Merita Manenica. Na skupu u Dubrovniku predavanje je održao i prof. dr. sc. Ivan Malčić, predstojnik Klinike za pedijatriju KBC-a *Rebro* u Zagrebu.

TURISTIČKI POTENCIJAL

Promatranje ptica u delti Neretve

Dolina Neretve je odavno bila prepoznata po izvanrednu bogatstvu ptičjeg svijeta, na što ukazuje i prošlogodišnje slijetanje kudravog nesita na ušću Neretve (22. ožujka 2011). Pojava te najveće ptice močvarice, koja je izumrla u Hrvatskoj, izazvala je veliko zanimanje stručne javnosti i ljubitelja ptica. Iznimno visoki potencijali delte Neretve, koja je jedno od najatraktivnijih područja za promatranje ptica u Hrvatskoj, kao i u susjednoj Bosni i Hercegovini, mogući je okvir razvoja turističke ponude neretvanskog kraja. Promatranje ptica, kao jedan poseban oblik ekoturizma, vrlo je popularan oblik rekreacije te je jako dobro organiziran u zemljama zapadne Europe, sa specijaliziranom ponudom za promatrače ptica. Dolina delte Neretve gotovo je nepoznato odredište toj specifičnoj grupi turističkih nomada te ljubiteljima ornitofaune, upravo zbog nerazvijene ponude lokalnih turističkih poduzetnika kao i turističkih agencija.

Neretva započinje svoj tok u planinskim lancima istočnog dijela Bosne i Hercegovine, probija se kroz dinarski lanac te se nizvodno od hercegovačkoga gradića Počitelja razlijeva u deltu - taj najveći i najvrjedniji ostatak istočno-jadranskih močvara. Delta Neretve u Hrvatskoj obuhvaća oko 12.000 ha. Pet lokaliteta, u ukupnoj površini oko 1.620 ha, zaštićeno je u kategorijama posebnoga ornitološkog rezervata (Pod Gredom, Prud i Orepak), posebnog ornitološko - ihtiološkog rezervata (jugoistočni dio delte rijeke Neretve) te zaštićenoga krajolika (Modro oko i jezero Desne). U Bosni i Hercegovini, na gotovo 8.000 ha neretvanske doline smjestilo se Hutovo blato koje je 1995. godine zaštićeno u kategoriji parka prirode.

Na području delte Neretve ukupno je zabilježeno 310 vrsta ptica, od toga 115 vrsta gnjezdarica. Područje je, prije svega, važno kao odmorište i hranilište za ptičjih selidbi i zimovanja. Ušće je, s plićacima i sprudovima, najvrjednije za selidbu ćurlina, čigri i galebova. Tršćaci i vodene površine važne su za selidbu i zimovanje pataka i liski, a poplavne livade i šikare za različite vrste ptica pjevica. Samo područje delte Neretve značajno je po činjenici da ovdje obitava šest ugroženih (bukavac, eja močvarica, mali sokol, oštrigar, prugasti pozviždač i brkata sjenica) i četiri nedovoljno poznate vrste (siva, mala i riđa štijoka, mala šljuka). Zanimljivo je da je dolina Neretve jedino područje gdje se gnijezde sve tri vrste štijoka, ali je to i jedino močvarno područje u Hrvatskoj gdje se liske najvjerojatnije uopće više ne gnijezde, zbog pretjerana izlova i krivolova.

Gdje promatrati ptice na Neretvi?

Močvarno područje - Orepak, Pogrede i Prud

Ovdje se nalazi jedan od najvećih tršćaka Hrvatske. Do posebnih rezervata možete doći cestom preko sela Momići ili iz naselja

Vid. U sumrak ili noću zasigurno ćete čuti glasanje bukavca (*Botaurus stellaris*), gnjezdarice ovog područja. Također, u prostoru rezervata možete vidjeti i brkatu sjenicu (*Panurus biarmicus*), kojoj je ovo jedino gnjezdilište u primorskom dijelu Hrvatske. S ceste, koja presijeca tršćak, zbog gustoće vegetacije možda nećete vidjeti skrovite vrste, no sigurno ćete čuti pjev mnogobrojnih trstenjaka (*Acrocephalus* spp.) i neobično glasanje kokošica (*Rallus aquaticus*). Iznad vas će, ponekad, za migracija, preletjeti i bukoč (*Pandion haliaetus*).

Norin, pritok Neretve

Ukoliko se odlučite na veslanje trupicom po Norinu, u proljetnim mjesecima će vas oduševiti brojnost trstenjaka koji će se oglašavati iz okolne trske. Nad vama će nadlijetati morski vranici (*Phalacrocorax aristotelis*) i sive čaplje (*Ardea cinerea*), a ispred trupice će vam nerijetko prelijetati čapljica voljak (*Ixobrychus minutus*). Na vrbama uz vodu možete vidjeti i kuglasto viseće gnijezdo sjenice mošnjarke (*Remiz pendulinus*), a iznad vas će nadlijetati raznobojne pčelarice (*Merops apiaster*). Također, na drveću uz rijeku u naselju Vid moći ćete promatrati mnogobrojna gnijezda španjolskih vrabaca (*Passer hispaniolensis*).

Ušće Neretve

Na ušću rijeke Neretve postoji nekoliko sprudova i plićaka koji kao da su stvoreni za promatranje ptica močvarica, posebice tijekom proljetne seobe. Ovdje je zabilježeno čak 20 vrsta ćurlina pa ako budete uporni, zasigurno ćete ugledati i krivokljune žalare (*Calidris ferruginea*), oštrigare (*Hematopus ostralegus*), zlatare pijukavce (*Pluvialis squatarola*), vlastelice (*Himantopus himantopus*) i male žalare (*Calidris minuta*). Tijekom gotovo cijele godine moći ćete uživati i u pjevu pozviždača (*Numenius* spp.), koji se ovdje vrlo česti gosti. Zimi, na području ušća, možete vidjeti divlju patku (*Anas platyrhynchos*), patku zviždaru (*Anas penelope*), glavatu patku (*Aythya ferina*), patku batoglavicu (*Bucephala clangula*) te gnjurce (*Podiceps* spp), ronice (*Mergus* spp.) i plijenore (*Gavia* spp.).

Nije rijedak slučaj da osim sive čaplje (*Ardea cinera*), bijele čaplje (*Egretta alba*), i male bijele čaplje (*Egretta garzeta*), vidite i žličarke (*Platalea leucorodia*) kako se hrane u plitkoj vodi lagune. Ovdje se često mogu vidjeti i mali vranici (*Haliaeetus pigmaeus*) koji dolijeću s Hutova blata. Na sprudu uz samo ušće Neretve u more moći ćete uživati u trčkaranju morskih kulika (*Charadrius alexandrinus*).

Jezero Desne i Modro oko

Do jezera Modro oko može se doći cestom iz Komina, a do jezera Desne putem iz okolnih sela ili vrlo uskim vodenim prolazom kroz trsku Modrog oka. Modrozeleno boja jezera osvojiti će vas svojom iznimnom ljepotom. Ovo je područje, zbog iznimno prostrana tršćaka, značajno po brojnosti trstenjaka (*Acrocephalus* spp.), kokošica (*Rallus aquaticus*) te štijoka (*Porzana* spp.). Vrste atraktivnih boja koje ovdje možete vidjeti su pčelarica (*Merops apiaster*) i vodoma (Alcedo atthis), a ukoliko se zadržite dovoljno dugo, možda ugledate i brgljeza kamenjara (*Sitta neumayer*).

Jezero Kuti

Kod kapele sv. Nikole iznad ceste pokraj samog jezera pruža se prekrasan pogled na ovo slikovito područje. Možete promatrati jata lisaka (*Fulica atra*) i pataka (*Anas* spp., *Aythya* spp.) koje tu zimuju. Noću možete naići na legnjeve (*Caprimulgus europaeus*). Jezero nadlijeću i zmijari (*Circaetus gallicus*) koji se gnijezde na okolnim brdima.

Postupak s mandarinama oštećenima od studeni

Međusadnja

U slučajevima jakih povreda, kakve su opisane u prošlom broju Metkovskog vjesnika, voćke često izgube snagu te se ne mogu brzo oporaviti. Zbog toga je pametno razmotriti mogućnost međusadnje novim voćkama ako to razmak sadnje omogućava.

To će povećati broj stabala u voćnjaku i dobit u razdoblju oporavljanja. S dobrim novim voćkama koje dolaze na rod, neće biti štete ako se neka stara stabla i slabije razvijaju.

Postupak s oštećenom korom

Kora na deblu mnogih oštećenih mladih voćaka puca i uvija se dok se na oštećenim stablima različite starosti mogu vidjeti krpe mrtve kore, tu i tamo na većim granama ili deblu, a da se i ne vide pukotine.

Kada jačina oštećenja postane jasno vidljiva, dva do tri mjeseca nakon pozebe, mrtve dijelove kore treba glatko isjeći, a otkriveno drvo dezinficirati i premazati.

Bijeljenje izloženih debala

Bijeljenje izloženih debala i velikih grana vapnenim mlijekom na nefoliranim voćkama da bi se spriječile ožegline, može biti korisno.

Najveću potrebu za bijeljenjem imaju defolirani limuni. Tim načinom mogu se zaštititi gornji dijelovi vodoravnih grana i

južne strane otkrivenih debala. Bijeljenje odgađa pojavu novih mladica, ali nema utjecaj na cjelokupan rast.

Navodnjavanje

Neposredno poslije niskih temperatura, stablo agruma obično pokazuje uveo izgled, ali to ne znači da ih je potrebno navodnjavati. Do toga dolazi zbog nemogućnosti korijenja da upija vodu iz tla na niskim temperaturama.

Voda koju voćke uzimaju iz tla, gubi se kroz lišće. Ako je najveći dio lišća oštećen studeni, bit će potrebne manje količine vode od normalnih, sve dok se ne razvije novo lišće.

Navodnjavanje treba biti rjeđe od redovnog, a i manje se vode daje prilikom svakog natapanja. Smanjena potreba za vlažnošću tla može se nastaviti tijekom cijeloga vegetacijskog razdoblja nakon pozebe. To će zavisiti i o tome koliko su voćke oštećene i kako se brzo oporavljaju.

Natapanje primjenjivati samo kada se nakon pažljiva razmatranja vlažnosti tla pokaže da je korisno.

Gnojiti štedljivo

Gnojidbu ledom oštećenih voćaka treba temeljito razmotriti. Nema pouzdanih dokaza koji bi ukazali da ledom oštećenim voćkama odgovaraju neka specijalna gnojiva koja bi stimulirala rast. Ona gnojiva koja se obično koriste u agrumicima, bit će

POLJOPRIVREDA

dovoljna. Ipak, najveća važnost pridaje se klasičnim gnojivima koja će se upotrijebiti kada su voćke oštećene. S obzirom na to, oštećena stabla se grupiraju u dva stupnja:

Lakše oštećena stabla. U ovu skupinu svrstavaju se voćke koje su izgubile sve ili dio lišća, ali kod kojih je ugibanje ili oštećenje većih grana neznatno, s iznimkama ograničenog broja malih pukotina na kori mladog drveta. Može se očekivati da će takva voćka u proljeće pokazati brz razvoj te stvoriti nove mladice i lišće. Na većim granama moguća je pojava mlazeva (vodopija), ali se one dosta brzo suzbijaju, budući da uskoro ostaju zasjenjene razvijenim lišćem na vanjskim dijelovima krošnje. Najbolji se uspjesi postižu kada se primjenjuje normalna gnojdba. Neobično jaka gnojdba može izazvati pretjeran rast vodopija, što nije preporučljivo.

Jako oštećena stabla. Kada su velike grane ili čak dijelovi debla uništeni, ravnoteža između nadzemnog dijela voćke i korijena je poremećena tijekom dugoga vremenskog razdoblja. U takvim slučajevima može se očekivati veliki broj bujnih vodopija. Bit će potrebno obnoviti stablo tim novim izbojima.

Gnojdba takvih stabala nije prijeko potrebna, a vrlo često može povećati teškoće pri obnovi stabala.

Gnojdbu treba izostaviti ili smanjiti ispod redovne količine sve dok struktura i ravnoteža stabla ne bude uspostavljena. Do tada će prirodna plodnost tla, kao i produženo djelovanje prije unesenih gnojiva, biti dovoljni da zadovolje potrebe voćaka.

Gnojdba preko lišća

Zbog većeg gubitka lišća, tijekom bujna rasta, koji se javlja nakon pozebe, potrebno je voćke stalno promatrati da bismo

otkrili znakove nedostatka cinka, željeza i mangana. Najvjerojatnije je da će doći do pomanjkanja cinka. Različita sredstva upotrebljavaju se za prskanje i treba ih koristiti dotle dok se znaci primjećuju. Možda će trebati dva ili više prskanja u prvoj godini.

Postupak s ozljedama

Velike presjeke treba odmah dezinficirati, ali nije potrebno žuriti s dezinfekcijom rana uzrokovanih mrazom. Najpogodnije vrijeme za to je jesen, prije zimskih kiša.

Isušenje je najbolja zaštita protiv truleži srčike. Sredstva za dezinfekciju neobično su važna u predjelima gdje je vlažnost zraka visoka.

Sredstva za dezinfekciju. Kalijev permanganat je dobro i svestrano sredstvo za dezinfekciju. Može se koristiti ovako:

1 žličica za čaj kalijeva permanganata u kristalima na pola litra vode.

Bordošku pastu treba izbjegavati kao sredstvo za dezinfekciju novih rana, jer usporava zarašćivanje. Može se upotrijebiti 1 postotna bordoška juha za prskanje ozljeda.

Sredstva za premazivanje. Premazivanje se čini voćarskim voskom (po izloženom dijelu drveta) prije sljedeće kišne sezone. Može se primijeniti polovinom ljeta i bez prethodne dezinfekcije. Drvo treba biti potpuno suho prije primjene voska.

Kao **sredstvo za bijeljenje** preporučuje se sljedeća kombinacija:

gašeno vapno 6%, modra galica 1%, cinkov sulfat 0,5% i voda 100%.

ELEKTRIČNE TRAVOKOSAČICE

FL 43.TE   FL 40.TE

POLJOPROMET

METKOVIĆ, Splitska 27 b, tel: 020/682 644
OPUZEN, Jasenska bb, tel: 020/672 315

	FL 43.TE	FL 40.TE
model	FL 43.TE	FL 40.TE
snaga	1500W	1300W
napon	220V	220V
predviđena površina košnje	600m ²	500m ²
dijametar košnje	39cm	37cm
reguliranje visine košnje	21-60mm	25-55mm
košara	45LT	35LT
težina	19kg	16kg

www.poljopromet.hr

info@poljopromet.hr

METKOVSKA PREZIMENA

Panonski mornari i majstori šijači – Deaci i Nikolići

PIŠE: DOMAGOJ VIDOVIĆ, INSTITUT ZA HRVATSKI JEZIK I JEZIKOSLOVLJE

Uskrs prekinuo sušu, a početak svibnja donio kratke rukave. Volio bih da je bilo obrnuto jer sam za Uskrs bio dolje. Kod kuće nikad nije dosadno, a kad i jest, sam nešto izvedeš. Mlađa mi je sestra pred polazak u Zagreb imala želudčane tegobe, a kako nije bilo majke, brate pomaži! Mater je, ako niste zapamtili, Bračka, uvijek sve vrijedno skriva od ukućana, pa tako i čaj. Nekako nađoh neku sparušenu vrećicu, upitah čaću valja li to, kaže čaća da valja, skuhaj, pa procijedi kroz cjediljku za juhu. Prošle tako i neke mrvice, ali Bogu hvala. To je zdravo! Sestra popije, a čaća Marin iz solidarnosti također *grku čajevinu posrka*. Čudim se ja što se nakon toga guraju tko će prvi u zahod i padaju jedno preko drugoga. Pogledam naljepnicu na čaju koji sam im skuhao i pročitam *čaj za čišćenje* te se sjetim omiljenoga mi lika dubrovačkih smiješnica, ljekarnika *ser Purgonija*. Nakon *čišćenja* oboje su bili bolje, a i ja sam spoznao na koga sam brz, na čaću Marina, koji očito nije eksplozivan samo na jeziku.

Između kišnih kapi otišlo se i do Kleka. Najuspješniji prodavač *Hrvatskoga neretvanskog zbornika* Julio Dominiković (stariji brojevi 50 kn, novi broj 100 kn, a četverosvezačni komplet 200 kn, pa zovite Julija) ugošćuje uobičajenu klijentelu: šjor Milu Babića po kojemu se ravnaju i sat i vremenske prilike, kartaši koje ima pod prismotrom, u kutu sjedi Panonski Mornar, a nedostaje samo Ribar sa Širokog. Jedan od njih lista zbornik, premeće po momemu članku, lagano pljučka i govori: *Koja je ovo budala pisala!* Da bi čovjek promijenio mišljenje, Julio i ja morali smo otići čitav jedan dan u Popovu i iz Zavale mu donijeti četiri uskršnja jaja, a iz Neuma prošvercati cigarete.

U čast Panonskome Mornaru (podatci poznati Klečanima) u nekoliko ću se rečenica dotaknuti prezimena **Deak**, jednoga od zanimljivijih u Neretvi. Sami Deaci drže da se njihov predak na Stolove u Slivnu doselio kao vojnik iz Mađarske i oženio Slivanjkom. Na Slivnu se Deaci spominju 1756. U maticama su upisivani i kao Deakovići, a po slivanjskome je stanju duša iz 1805. na Slivnu (na Stolovima) živjela peteročlana obitelj Margarite Deak udove Blaža. Iako izravnoga podatka o mađarskome podrijetlu nema, prezime jest mađarsko postanjem (< mađ. *diák* 'đak'). Ono što Deaci vjerojatno ne znaju jest da su se na Slivno doselili iz Vidonja. Naime, upravo se u Vidonjama kao posjednik 1704. spominje Ivan Dijak, a na Pologoši je imanja imao Petar Dijak. Dakle, na Slivno su Deaci pristigli iz Vidonja, a odakle su ondje došli? Deaka uistinu ima još samo u Mađarskoj te je predaja u ovome slučaju vjerojatno ipak točna.

Još se nekoliko neretvanskih rodova poziva na mađarsko podrijetlo. U Slivnu se tako na mađarske pretke pozivaju Delije, no njihovo je prezime tursko (< tur. *deli* 'jak, silovit'), a po migracijskim su kretanjima najvjerojatnije iz Cicrine u Popovu, odakle su daljim podrijetlom i desanski Delije. Bulumima je pak starije prezime bilo Diklić te su vjerojatno iz Diklića u Lugu kod Trebinja preko Orahova Dola (gdje žive Burumi) i Cicrine (gdje postoji toponim Buline staje) pristigli u Dobranje. Nedavno sam čuo da i Ereši, vjerojatno pod utjecajem Panonskoga Mornara, svoje prezime izvode od mađ. *erős* 'jak', no

to je malo vjerojatno. Starija prezimena mađarskoga postanja u južnim su hrvatskim krajevima iznimno rijetka. Od češćih izdvajam prezime *Šantić* koje se izvodi od mađarskoga *sánta* 'hrom', a na dubrovačkome području i u istočnoj Hercegovini bilo je nekoliko prezimena (npr. *Kišelja*) i toponima¹ (*Kiševo* kod Neuma) koji se izvode od mađ. *kis* 'malen'. Za razliku od sjevernih hrvatskih krajeva u kojima je mađarska prisutnost neprekinuta gotovo tisuću, a njemačka (austrijska) gotovo peto godina, južni hrvatski krajevi od turskih osvajanja do početka 19. st. s Mađarima i Nijemcima (Austrijancima) gotovo da i nisu imali doticaja. Od Neretve do Konavala prije 18. st. zabilježeno je samo jedno njemačko prezime, prezime *Stern* (< njem. *Stern* 'zvijezda') koncem 18. st. u Glumini (zaselak Zagorje). Prezime je *Ereš* (pristiglo iz Crvenoga Grma u naše strane), da se na nj vratimo, uputnije je izvoditi od osobnoga imena (*H)ereš* < (*H)ero* < (*H)erak* potvrđenoga uoči i tijekom turskih osvajanja od kojih su nastala zapadnohercegovačka prezimena *Erić*, *Herak*, *Herić* i *Hero*.

Iz Mađarske se vratimo Neretvanima. Naime, 21. travnja u prostorijama *Društva Neretvana* na Jarunu se uz predstavljanje zbornika održalo prvo otvoreno prvenstvo Zagreba u šljanju. Tijekom prvenstva iz okolnih su zgrada neupućeni Zagrepčani počeli bježati iz vlastitih stanova bojeći se najezde čagljeva zbog zvukova koje su šijači ispuštali, a u napetoj završnici prvenstvo je osvojio najviši (doslovno) i najduhovitiji dužnosnik toga društvanca Mile Nikolić Čento, dok se Dragan Jurković Bokin morao pomiriti s drugim mjestom koje je osvajaču nosilo kuhanje *brujeta* pobjedniku i njegovoj sviti. *Jes ti nagrada* – procijedio je jedan od Neretvana ispotiha bojeći se teške ruke predsjednika Luke.

Elem, kako mi Nikolići doslovno žive iznad glave (dva kata poviše u Sportskoj), kako mi je veliki prijatelj Neven također Nikolić, Damir moj omiljeni poreznik, a profesorica Dragica omiljeni germanist, red bi bio da se Nikolića uhvatimo. U Neretvi se **Nikolići** (< *Nikola*) spominju na više strana. U mletačkome zemljišniku spominje se tako 1702. u Čitluku (tadašnjoj Gabeli) Jakov Nikolić, a 1704. u Desnama Josip Nikolić. Godine 1725. u Opuzenu se spominje kapetan Nikolić koji je uz kapetana Maršića bio drugi čovjek po važnosti u Opuzenu nakon serdara Vujića. U zaostroškim se maticama Mate Nikolić spominje od 1706., a župnici ga nazivaju serdarom. U opuzenskome stanju duša iz 1733. spominju se tri obitelji Nikolića, među njima i obitelj navedenoga Mate, koje su se sve doselile u Opuzen iz Brotnja. Godine 1807. u Opuzenu je živjela četveročlana obitelj Stjepana Nikolića. Osim te obitelji u Opuzenu žive i Nikolići doseljeni iz Kule Norinske. Prijedimo sad na Nikoliće u župi Bagalovići. Ondje se, naime, 1744. spominje deveteročlana obitelj Ivana Nikolića, a godine 1802. na području se Momića spominju 4 obitelji Nikolić s 18 članova. Jedna je grana Nikolića isprva živjela u Podrjnjici, pa se preselila u Runjake na Ujdurovo imanje da bi se početkom 20. st. iselila u Krvavac. Nikolići koji su stanovali na Rujnici spustili su se pak u Momi-

¹ Jeste li znali da je metkovska Unka nastala od mađ. unka 'vrsta žabe'? Zanimljivo je da vrh Unka postoji i u Žabi iznad Dobranja.

POVIJESNA CRTICA

će, Matijeviće (odakle su se za željeznicom odselili u Rogotin), na Kulu i u Podrunicu, a nekoć ih je bilo i u Desnama. Većina je rodova iz Brotnja isprva bila smještena u Baćini, Pasićini i Plini. Tako je bilo i s Nikolićima. Nikolići u župi Bagalovići po vlastitoj predaji potječu iz Pasićine, a žive i danas u zaseoku Jozetine. U Pasićini su Nikolići nekoć nosili prezime Mudelj. Iz Briste u Pasićini obitelj se Ante Nikolića Babića preselila u Gabelu koncem 18. st. Iz Pasićine su se Nikolići preselili i u zaselak Kruševo u Plini u prvoj polovici 19. st. Don Radovan Jerković navodi da su Nikolci, Jelčići, Nikolići i Grgići jedno pleme i da potječu iz Hardomilja. Pridodamo li tome i činjenicu da je dio Nikolića u zapadnoj Hercegovini nosio i prezime Buljan te činjenicu da se Nikolići nahode i na Ravči 1704., vidimo da je riječ o poprilično razgranatu rodu čiji svi odvjetci u Neretvi ne moraju nužno biti u rodu. Uostalom, prvi Nikolići u Metkoviću, koji se spominju oko 1850., potječu iz Kreševa u srednjoj Bosni! Da pojednostavnimo, neretvanski su Nikolići odreda rodom iz zapadne Hercegovine, najvjerojatnije iz Brotnja, s tim da razlikujemo najmanje tri njihove grane. Jednu tvore opuzenski Nikolići Flame koji su podrijetlom iz Brotnja, drugu Nikolići (nekoć Mudelji) iz Pasićine raseljeni u Plinu i Bagaloviće (u Bagalovićima su dvije osnovne grane Nikolića – oni rodom s Rujnice i oni s Runjaka), a treću današnji Nikolci (prije Nikolići) u Plini, možda rodom iz Hardomilja, a svakako iz zapadne Hercegovine. Matica su pak zapadnohercegovačkih Nikolića Kruševići u koje su Nikolići prispjeli iz Zažablja. Tu

sad kreću nagađanja jer dokumenata nema. Nikolići su, naime, u 13. st. bili gospodari Popova i Zažablja. U Popovu im je sjedište bilo u Češljarima, zaseoku sela Zavala, a u Zažablju u Vranjevu Selu kod Neuma. Po predaji, koja je donekle potkrijepljena povijesnim vrelima, od njih potječu zažapski Matići, slivanjski Curići (koji su se i pisali kao Nikolići) te hercegovački Vukosavići i Prkaćini. Budući da postoji muzej u Neumu, Nikolićima bi bio red da ga posjete jer je većina srednjovjekovnih izložaka povezana s njihovim precima.

Eto, mene su Nikolići dobrano iscrpili. Obradovala me jedna druga vijest. Ova je godina, naime, godina velikih jubileja. Metković slavi 590 godina postojanja, a mlada Amerika 520. Omiljeni nam se neretvanski gradić i kontinent s najmoćnijom državom odavno smatraju otkrivenim, što se za moj očevinu Zažablje dosad nije moglo reći iako se župa Žapsko spominje u 12. st., Dobranje 1398., Brestica 1475., Vidonje (pod tim imenom; nekoć bile Velja Vas) 1589., a Zazubak (današnje Mlinište) 1792. Kako su onda tek sad otkriveni? Pa na skretanju prema svetome Frani napokon je osvanuo putokaz na kojemu stoji Bijeli Vir i Mlinište. Sad i naš premijer može preko Vukova klanca do Broćanca s druge strane Žabe odakle mu potječe žena, a ja na sv. Anu u Gradac kad već nikako dobiti nagradu Općine Zažablje ni u povodu 220. obljetnice prvoga spomena Mliništa u povijesnim vrelima. Nema mi druge nego se okrenuti Pojezerju. Tamo barem ima vina, a i da nije bilo don Senka, teško bih se bio Zažablju posvetio!

Slivno slavi 730. rođendan!

Prije nekoliko mjeseci naišao sam u knjizi Josip Lučića *Spisi dubrovačke kancelarije, Zapisi notara Tomazina de Savere 1282. – 1284.* više spisa koji se odnose na naše Slivno (uglavnom je riječ o dokumentima koji se odnose na prodaju robova). Većini je današnjih Slivanjaca vjerojatno nepoznato da je starije ime Slivna bilo *Hum*. Po dosadašnjim se istraživanjima prvi spomen Slivna (upravo pod imenom Slivno) smještao u 1358. godinu, a u navedenoj knjizi najstariji dokument koji se odnosi na Slivno (pod starijim imenom Hum) potječe iz 1282. godine, što Slivno postaruje za punih 76 godina. U dokumentu se spominje Raden Tolislavov iz Huma. Od osobnoga imena Tolislav nastalo je i naše prezime Tolić. Da sve bude po propisu, tekst sam dao na prijevod klasičnoj filologinji Sanji Perić Gavrančić.

Prijepis latinskoga izvornika:

Die VIII augusti (1282). Cricoe presentem et conscentientam ancillam suam Drascam de Bosna vendidit Dese, uxori qoundam Gregorii de Petrana pro solidis denariorum grossorum quator diffinite ad mortem.

Testis Demetrius de Mençe, iudex et Slauis de Rasti. Facta. Item Radenus Tollisclai de Chelmo presentem et conscentientem ancillam suam Deuam de Bosna uendidit Triphoni Georgii pro solidis grossorum VII et dimidum diffinite ad mortem etc.

Hrvatski prijevod:

Dana 8. kolovoza 1282.

Krikoje je prodao prisutnu i pri svijesti sluškinju svoju Dražu iz Bosne Desi, ženi pokojnoga Grgura Petranje, za svotu od četiri groša konačno do smrti. Svjedok Dmtar Menčetić, sudac i Slavko Rastić. Učinjeno. Isto je tako Raden Tolislavov iz Huma prodao

prisutnu i pri svijesti sluškinju svoju Devu iz Bosne Trifunu Jurjevu za svotu od 7 i pol groša konačno do smrti itd.

Staro ime *Hum* posljednji put bilježimo u izvješću fra Blaža Gračanina koji tvrdi da je 1624. obnovio crkvu sv. Stjepana *in Chelmo* (u Humu). Od polovice 19. st. naselje i župa nazivaju se Slivno Ravno. Drugi je član imena (Ravno) dodan kako bi se neretvansko Slivno razlikovalo od imotskoga Slivna koje se nalazi pod upravom istoga biskupa. Neka ovaj mali prilog bude svojevrsna čestitka Slivanjcima za 730. rođendan koji mogu proslaviti 8. kolovoza, na blagdan sv. Dominika. Mašala!

GOSTOVANJE IZ PEČUHA

Zečja škola u GKS-u

Hrvatsko kazalište *Pečuh* iz istoimenoga mađarskoga grada u prepunoj kazališnoj dvorani GKS-a Metković za metkovske vrtičane i učenike nižih razreda OŠ *Opuzen* izvelo je lutkarsku predstavu *Zečja škola*. Predstavu je prema tekstu Panča Mančeva napisala književnica Ljubica Ostojić, a na kazališne daske postavio ju je Petar Šurkalović.

Djeca su se odlično zabavljala prateći jedan radni dan zečje obitelji s četirima zečićima koja, iako preopterećena mnogim obvezama, ipak ne zaboravljaju na igru i nestašluke. Glavne uloge odigrali su: Milica Murinji Sörös, Goran Smoljanović, Maja Lučić, Marica Fačko, Davor Kovač i Đula Beri.

Budući da su u Metkoviću gostovali prvi put, iskoristili smo prigodu i razgovarali s ravnateljem Slavenom Vidakovićem.

Recite nam nešto o sebi.

Hrvat sam rođen u Pečuhu, a u Zagrebu sam završio Akademiju dramskih umjetnosti, nakon čega sam se vratio u

Pečuh. U Narodnom kazalištu u Pečuhu radim kao glumac, a ravnatelj sam Hrvatskog kazališta *Pečuh*.

Koliko članova broji ansambl Hrvatskog kazališta Pečuh?

Mi nemamo stalni ansambl. Na žalost, grad Pečuh u lošu je financijskom stanju pa nam ne može omogućiti da imamo zaposlenike. Nastojimo svoje glumce pronaći u mjestima u Mađarskoj u kojima živi puno Hrvata, autohtonih Hrvata koji su naraštajima u Mađarskoj. Treba reći da u cijeloj Mađarskoj živi oko 50 tisuća Hrvata, i to uglavnom na selima. Naravno, među onima koji nam se žele priključiti ima i amatera i profesionalaca. Hrvatsko kazalište *Pečuh* jedino je profesionalno kazalište izvan granica Hrvatske, a da se dobro držimo, govori i činjenica da ove godine slavimo 20. obljetnicu osnivanja našega kazališta. Predstava koju smo danas izveli u Metkoviću, a koju je režirao Petar Šurkalović, naša je prva premijera u ovoj sezoni.

Koliko premijera imate godišnje?

Svake godine imamo četiri premijere, od čega jednu dječju i jednu pučku predstavu za našu publiku na selima. Zatim nastojimo napraviti jednu zahtjevniju ili bolje rečeno klasičnu predstavu iz hrvatske ili svjetske literature, a četvrta premijera obično je komedija. Suradujemo s redateljima iz Hrvatske i iz Mađarske, odakle nam dolaze i glumci. Oni iz Mađarske moraju znati naš jezik, a oni iz Hrvatske najviše dolaze iz Osijeka i Zagreba. U danas izvedenoj predstavi je šest glumaca, od kojih su Da-

vor, Goran i Maja su iz Hrvatske, a Milica, Marica i Đula iz Mađarske.

Danas ste u Metkoviću, sutra u Mostaru. Gdje sve nastupate?

Najviše po Mađarskoj. Nama je misija, mislim Hrvatskom kazalištu *Pečuh*, obilaziti sva naselja u kojima žive Hrvati. Tako putujemo po cijeloj Mađarskoj, ali isto tako imamo nastupe i u svim većim gradovima u Hrvatskoj. Evo, u Metkoviću smo prvi put zahvaljujući Petru Šurkaloviću. Naravno, idemo i u BiH, Njemačku i druge zemlje gdje žive Hrvati.

KULTURA

Predstavljene knjige o generalima Gotovini i Markaču

U organizaciji Udruge veterana 4. gardijske brigade – Podružnice za Dubrovačko-neretvansku županiju i Ogranak Matice hrvatske Metković u Gradskome kulturnom središtu Metković predstavljene su knjige *General-pukovnik Ante Gotovina* i *General-pukovnik Mladen Markač* autora Mladena Pavkovića, ratnog drago-

voljca, novinara i publicista iz Koprivnice.

Nazočne je u ime metkovskoga Ogranaka pozdravio dopredsjednik Ratko Krstičević, a potom je dopredsjednik spomenute Udruge brigadir Dane Rendulić govorio o Domovinskomu ratu, napravivši povijesni pregled akcija Hrvatske vojske tijekom četiriju godina

koje su, uz velike napore i žrtve, Hrvatskoj donijele slobodu, napominjući da je većina njih uspješno izvedena zahvaljujući upravo generalima Gotovini i Markaču.

Autor knjiga Mladen Pavković u svom obraćanju okupljenima naglasio je da se danas premalo cijene generali, branitelji, ali i svi ostali ljudi koji su se žrtvovali za slobodu Hrvatske.

– Ovdje nas je jako malo, ali neka vas to ne brine jer nas nije bilo ni puno više 1991. Pišući ove dvije knjige zanimala me samo istina; zbog toga sam i u jednu i u drugu knjigu nastojao uvrstiti što više novinskih tekstova, faksimila tekstova i dokumenata o generalima – rekao je Pavković, koji se u nastavku osvrnuo na život dvojice generala u Haagu, odnosno na tretman u kaznionici, koji je daleko od onoga što izvješćuju mediji, zapitavši se pri tome:

rade li to svojim generalima Izraelci ili Amerikanci!? Posebno je istaknuo da su hrvatski branitelji danas gurnuti na društvenu marginu, što je dovelo do toga da ih je između 1500 i 2000 počinilo suicid, o čemu se slabo govori, a razlozi samoubojstava se banaliziraju.

– O Domovinskomu ratu napisano je oko pet tisuća knjiga, knjiga koje su napisali branitelji. Ali, to nije dovoljno. Potrebno je da o toj temi progovore povjesničari, akademici, da se snimaju filmovi. Samo ćemo tako mlade ljude zainteresirati i upoznati s pravom slikom Domovinskoga rata koji će istinu prenositi idućim naraštajima, što je najvažnije. S nadom da će generali Gotovina i Markač biti oslobođeni, pozivam vas da uvijek budete uz hrvatske generale i sve one koji su branili Hrvatsku – rekao je na kraju Pavković.

UDRUGA „OTAC ANTE GABRIĆ“ METKOVIĆ

Športska bb 20 350 Metković tel./fax: 020 680 585 e-mail: udruga.otac.ante.gabric@du.t-com.hr

Projekt u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih u školskoj godini 2011/2012.

RADOST ZAJEDNIŠTVA – UČIMO IZ ŽIVOTA

Metković, studeni 2011. - svibanj 2012.

Povezivanje starijih i mlađih naraštaja, prenošenje znanja i iskustava; prigoda da se iznova s radošću prihvaćamo u različitostima životne mudrosti.

Pokrovitelj: MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

SPORT**NOGOMET****III. HNL JUG**

26. kolo, 14. travnja
Raštane – Neretva 5:3
27. kolo, 17. travnja
Neretva – Primorac 3:3
28. kolo, 24. travnja
Zmaj – Neretva 2:0
29. kolo, 28. travnja
Neretva – Jadran-LP 1:1
30. kolo, 5. svibnja
NK Jadran (KS) – NK Neretva 6:2
31. kolo, 8. svibnja
NK Neretva – NK Gošk 2:0

4. HNL – JUG, SKUPINA 'C', 17. KOLO

14. kolo, 9. travnja
Metković - Gusar 1:1
15. kolo, 15. travnja
Metković - Gusar 1:1
16. kolo, 22. travnja
Croatia - Metković 5:2

2. HMNL – JUG

19. kolo, 13. travnja
Metković - Imotski 3:0 b.b.
20. kolo, 21. travnja
Ustanik - Metković 1:5
21. kolo, 28. travnja
Tin Vrgorac - Metković 4:11
22. kolo, 5. svibnja
Metković - Stari gradski parking 3:6

MALONOGOMETNA LIGA UMA

18. kolo, 30. travnja
Graničar – Vid 0:4
ŠU Rogotin – Sveti Roko Podravnica 0:3 bb
Graničar mladi – Podkraj 4:6
Norin – Crni Put 2:3
Prud – Škrapa Momići 4:5

Killersi Metković – slobodan

19. kolo, 7. svibnja

Škrapa Momići – Norin 6:6
Crni Put – Graničar Mladi 1:7
Podkraj – ŠU Rogotin Colu. 3:0 bb
Sv. Roko Podravnica – Graničar 6:2
Vid – Killersi Metković 0:2
Prud - slobodan
Tablica nakon 19. kola
1. Vid 39
2. Škrapa Momići 35
3. Killersi Ham-Ham 33
4. Podkraj 33
5. Crni put 32
6. Graničar mladi 31
7. Sv. Roko Podravnica 27
8. Norin 23
9. Graničar 13
10. Prud 4
11. ŠU Rogotin-odustali -3

U 12 selekcija Neretve najbolja u Mostaru

Vijest je malo zakasnjela, ali je vrijedilo zabilježiti je. Mladi nogometaši NK Neretve, uzrasta U 12, osvojili su prvo mjesto na 1. memorijalnom turniru *Ivan Čubela-Čubi* u Mostaru. Turnir je odigran na pomoćnom terenu stadiona HŠK Zrinjski u spomen na prerano preminuloga novinara i jednoga od inicijatora obnove rada HŠK Zrinjskog Ivana Čubelu-Čubija.

Uz Metkovece, na Turniru su sudjelovali nogometaši iz momčadi Zrinjskog, Širokog Brijega, Veleža, Čapljine i Tomislava. Momčadi su bile podijeljene u dvije skupine, a NK Neretva igrala je u skupini A sa FK Velež koje su porazili rezultatom 3 : 0 i HNK Tomislav, koji su svladali rezultatom 4 : 1. NK Neretva je do prvog mjesta došla pobijedivši u finalnoj utakmici HŠK Zrinjski rezultatom 5 : 2.

Najboljim vratarom Turnira proglašen je Ivan Ivanković, a najboljim strijelcem Mario Čuže, obojica iz NK Neretve.

SPORT

RUKOMET

2. HRL JUG MUŠKI

19. kolo, 14. travnja

Dubrovnik – Metković 1963 26:21

20. kolo, 21. travnja

Metković 1963 – Kamičak 28:32

21. kolo, 28. travnja

Solin – Metković 1963 29:24

2. HRL JUG ŽENE

19. kolo, 25. travnja

Vranjic – Metković 29:16

20. kolo, 21. travnja

Metković – Orkan 22:29

21. kolo, 30. travnja

Kaštela – Metković 25:17

BOĆANJE

III. LIGA DUBROVNIK-NERETVA

8. kolo, 15. travnja

Predolac - Bistrina 14:8

Ploče - Prud 13:9

9. kolo, 22. travnja

Rijeka – Predolac 18:4

Prud – Omladinac 14:8

10. kolo, 4. svibnja

11. kolo, 6. svibnja

Donji Brgat – Prud 13:9

Predolac – Dubank 10:12

BK Metković sezonu završio na 7. mjestu

Boćari BK Metkovića svoju natjecateljsku sezonu 2011/2012. u Prvoj hrvatskoj boćarskoj ligi završili su na sedmom mjestu. U posljednjem kolu Metkovci su poraženi od Usluge rezultatom 16:10, a samo ih je bod dijelio od šestog mjesta. Ipak, ostvarili su najvažniji cilj, a to je ostanak u Prvoj HBL.

Trio Buzet petu godinu za redom osvojio je naslov, a da će ga osvojiti znalo se i prije zadnjeg 18. kola, ali isto tako bilo je poznato da iz Prve lige u niži rang natjecanja ispada Usluga. Posljednje kolo dalo je odgovor i na zadnju nepoznicu, a to je da je šibenski *Solaris* druga momčad koja će sljedeću sezonu zaigrati u Drugoj HBL. Naime, šibenčani nisu uspjeli napraviti pozitivan rezultat u Zagrebu pa su zbog slabije poen razlike u odnosu na Mariniće zauzeli zadnje mjesto na tablici.

Metkovski boćari do sedmog mjesta stigli su sa sedam pobjeda i 11 poraza iz 18 susreta prikupivši 14 bodova koliko ima i Imotski koji se s boljom poen razlikom smjestio na šestom mjestu.

KARATE

10 medalja za KK Knez Domagoj

Članovi Karate klub *Knez Domagoj* 28. travnja nastupili su na 4. međunarodnom karate turniru *Međugorje open 2012*. Na Turniru je sudjelovalo 285 natjecatelja iz 27 klubova iz BiH i Hrvatske. Domagoja je predstavljalo 13 natjecatelja koji su osvojili 10 medalja, od čega sedam u borbama i tri u katama.

Najuspješniji je bio Ante Bebić (Markov) koji je u borbama osvojio zlatnu medalju. Dva srebra, također u borbama, osvojili su Ante Bebić (Mariov) i Petra Bebić, dok su bronce osvojili: Roko Kravar, Ivan Galić, Marija Bebić i Josipa Bebić. Tri bronce u katama osvojili su: Petar Marušić, Marin Ilić i Luka Kravar.

Četiri medalje s Kupa sv. Duje

Prošle je subote u Splitu održano međunarodno natjecanje u karateu *Kup sv. Duje* na kojemu je nastupilo preko 300 natjecatelja iz Hrvatske i BiH. Karate klub *Metković* nastupio je s osam natjecatelja koji su u borbama i katama osvojili četiri medalje.

Medalje su osvojili Ivan Batinović, srebro u borbama u kategoriji učenici -34 kg, Sara Čelić, bronca u borbama u kategoriji ml. kadetkinja -55 kg, Bruno Jurković, bronca, borbe u kategoriji kadeti -52 kg i Šimun Čelić, bronca, također u borbama u kategoriji mlađi kadeti -48 kg. Osim navedenih, u katama su nastupili početnici i stariji početnici Karate kluba *Metković*: Tea Vekić, Ante Krstičević, Matea Bebić i Iva Vučić, ali nisu stigli do medalje.

SERVISNE INFORMACIJE**VAŽNIJITELEFONSKIBROJEVI**

Arheološki muzej Naron 687 149
Autobusni kolodvor 060 365 365
Centar za socijalnu skrb 690 999
Dom za smještaj i rehabilitaciju (Starački dom) 696 406
Dom zdravlja - pogledati desno
Državna geodet. uprava 681 844
Državni arhiv 690-733
Državni inspektorat 686 665
Državno pravobranitelj. 681 003
FINA 681 968; blagajana 682 005
Gimnazija 681 344
Gradsko
 Poglavarstvo 681 020
 Gospodarstvo 681 866
 Kulturno središte 681 903
Gradska
 Knjižnica 681 715
 Sportska dvorana 681 060
Hotel
 Naron 681 444
 MB 681 812
 Metković 684 396
Hrvatska
 Elektroprivreda 468 800
 Pošta OJ Metković 681 358
 PU Vid 687 322
 Radiotelevizija 691 046
Hrvatske
 Šume d.o.o. 681 330
 Željeznice - kolodvor 685 393
Hrvatski
 Crveni križ 681 610
 Zavod za mirov. osig. 681 796
 Zavod za polj. savj. sl. 680 434
 Zavod za zapošljavanje 681 011

Zavod za zdrav. osigur. 681 233
Lučka kapetanija 681 681
Ljekarna
 Draženović, ljekarna I 681 295
 ljekarna II 686 344
 Kusić-Palaversa 681 606
Komunalno poduzeće 685 342
Matica hrvatska 681 724
Matični ured 690 087
Ministarstvo financija
 Carinarnica 681 998
 Porezna uprava 684 920
Općinski sud 684 900
Općinsko državno odvj. 681 322
Osnovna škola
 Don M. Pavlinovića 686 098
 Područ. škola Prud 687 280
 Područna škola Vid 687 418
 Stjepana Radića 681 621
Policijska postaja 444 222
Prekršajni sud 681 087
Srednja škola 681 088
Tehnički pregled vozila 681 304
Veterinarska ambulanta
 Dr. Milan Kralj 681 277
 Vet. ambul. Paponja 680 223
Županija dubrovačko-neretv.
 Ispostava Metković 681 155
 Vodopr. ispostava 681 655
Župni ured
 Sv. Ilije 681 818
 Sv. Nikole 686 018
 Gospe od Snijega Vid 687 392

POLICIJA 192
VATROGASCI 93
HITNA 112

DOM ZDRAVLJA METKOVIĆ

Uprava: 681 644 / 681 184
 fax: 680 188
 radno vrijeme: 7,00 – 15,00
 (od ponedjeljka do petka)

Rodilište: 681 769
Hemodijaliza: 680 288
Hitna: 681 548
RTG i UZV kabinet: 690 027

Specijalistička ambulanta
 radno vrijeme: 7,00 – 15,00
 upisi pacijenata: 8,00 – 10,00
 Liječnici iz Dubrovnika: 680 255

Ordinacije obiteljske medicine
 parnim nadnevcima ujutro
 neparnim nadnevcima poslijepodne
dr. Mira Jurković - 680 257
dr. Ana Bajo - 680 383
dr. Hrvoje Bočkaj - 683 602
dr. Sanja Milošević - 680 242

neparnim nadnevcima ujutro
 parnim nadnevcima poslijepodne
dr. Viktorija Domić
dr. Sonja Barač - 683 476
dr. Dina Mustapić - 680 080
dr. Jadranka Prusac - 683 603
 radnim danom od 8 do 16
dr. Nada Sušnjar - 681 468

Spec. pedijatrijska ordinacija
 parnim nadnevcima ujutro
 neparnim nadnevcima poslijepodne
dr. Vladimir Krmek - 680 011
 neparnim nadnevcima ujutro,
 parnim nadnevcima poslijepodne
dr. Rasema Bubica - 680 120

Medicinsko-biokem. laboratorij
 Mira Kevo, dipl. inž. - 680 277

Fizikalna medicina i rehabilitacija
 ponedjeljak - petak 7,00 - 15,00
 Upis pacijenata utorak - petak 9-12
 tel.: 683 579

Stomatološke ordinacije
 parnim nadnevcima ujutro
 neparnim nadnevcima poslijepodne
dr. Danijela Planinić - 683 809
dr. Janja Volarević - 683 423
dr. Zdravka Ostojić
dr. Damir Dodog
 neparnim nadnevcima ujutro
 parnim nadnevcima poslijepodne
dr. Nataša Marin
dr. Željana Jerković - 683 351

srijeda i petak ujutro
 pon., utorak i četvrtak poslijepodne:
dr. Mirjana Marević,
 spec. ortodontica

Spec. ginekološka ordinacija
 ponedjeljak, srijeda i petak ujutro
 utorak i četvrtak poslijepodne
dr. Ahmet Bubica - 681 090
 pon., srijeda i petak poslijepodne
 utorak i četvrtak ujutro
dr. Živko Matuško

Spec. pulmološka ordinacija:
 ponedjeljak, srijeda i petak ujutro
 utorak i četvrtak poslijepodne
dr. Darka Volarević - 681 271

Spec. internistička ordinacija:
 ponedjeljak, srijeda poslijepodne
 utorak i četvrtak i petak ujutro te
 I. i III. subota u mjesecu
dr. Berislav Sušnjar - 681 085

Zavod za javno zdravstvo
dr. Asja Palinić-Cvitanović,
 spec. školske medicine - 681 979
Higijensko-epidemiol. služba
dr. Miljenko Ljubić,
 spec. epidemiolog - 680 299

PRIVATNE ORDINACIJE

radnim danom od 8 do 16
Poliklinika Bušić - 681 400
dr. Gradimir Čolić - 681 741
dr. Dubravka Bošnjak - 680 400
Očna ordinac. Hajvaz 681-673

ŽELJEZNIČKI KOLODVOR METKOVIĆ**DOLAZAK I ODLAZAK VLAKOVA**

relacija	Metković		vrsta	vremena po postajama
	dolazak	odlazak		
Metković-Ploče		5,20	putnički	K. Norinska 5,24, Krvavac 5,26, Opuzen 5,29, Komin 5,32, Banja 5,34, Rogotin 5,37, Stablina 5,41, Ploče 5,43. (ne vozi nedjeljom i blagdanom)
Ploče-Zagreb	6,23	6,35	brzi	Ploče 6,05, Mostar 7,38, Konjic 8,50, Sarajevo 10,00, Doboj 13,29, Banja Luka 15,29, Prijedor 16,23, Sisak 18,53, Zagreb 19,47.
Ploče-Metković	6,38		putnički	Ploče 6,15, Stablina 6,17, Rogotin 6,21, Banja 6,24, Opuzen 6,30, Krvavac 6,32, K. Norinska 6,34.
Metković-Ploče		7,15	putnički	K. Norinska 7,19, Krvavac 7,21, Opuzen 7,24, Komin 7,27, Banja 7,29, Rogotin 7,33, Stablina 7,36, Ploče 7,38.
Sarajevo-Ploče	10.07	10.22	brzi	Sarajevo 6,45, Mostar 9,06, Čapljina 9,42, Ploče 10,41.
Ploče-Metković	13.10		putnički	Ploče 12,47, Stablina 12,49, Rogotin 12,52, Banja 12,56, Komin 12, 58 Opuzen 13,01, Krvavac 13,04, K. Norinska 13,06.
Metković-Ploče		13.25	putnički	K. Norinska 13,29, Krvavac 13,31, Opuzen 13,33, Komin 13,37, Banja 13,39, Rogotin 13,42, Stablina 13,46, Ploče 13,48.
Ploče-Metković	14.33		putnički	Ploče 14,10, Stablina 14,12, Rogotin 14,15, Banja 14,19, Komin 14,21, Opuzen 14,24, Krvavac 14,27, K. Norinska 14,29.
Ploče-Sarajevo	17.18	17.34	brzi	Ploče 17,00, Čapljina 17,44, Mostar 18,40, Konjic 19,47, Sarajevo 20,59.
Metković-Ploče		17.27	putnički	K. Norinska 17,31, Krvavac 17,33, Opuzen 17,35, Komin 17,39, Banja 17,41, Rogotin 17,45, Stablina 17,48, Ploče 17,50.
Ploče-Metković	18.33		putnički	Ploče 18,10, Stablina 18,12, Rogotin 18,15, Banja 18,19, Komin 18,21, Opuzen 18,24, Krvavac 18,27, K. Norinska 18,29.
Metković-Ploče		18.50	putnički	K. Norinska 18,54, Krvavac 18,56, Opuzen 18,59, Komin 19,02, Banja 19,04, Rogotin 19,08, Stablina 19,11, Ploče 19,13.
Zagreb-Ploče	21.44	21.57	brzi	Zagreb 8,57, Sisak 9,52, Sunja 10,22, H. Kostajnica 10,39, B. Novi Novi 11,44, Prijedor 12,16, B. Luka 13,15, Doboj 15,12, Zenica 16,47, Sarajevo 18,05, Konjic 19,31, Mostar 20,43, Čapljina 21,20, Ploče 22,06.

SERVISNE INFORMACIJE

AUTOBUSNI KOLODVOR METKOVIĆ

tel.: (020) 680 074

DOMAĆE LINIJE**Polazak autobusa iz Metkovića za:****ZAGREB**

Split - autocesta 6,00, 8,40, 11,40, 13,15 (1. VI. - 15. IX.), 20,40, 22,40
 preko Splita i Zadra 7,30
 preko Splita i Knina 19,45
 preko Gospića na autocestu 23,30

VUKOVAR preko Mostara i Osijeka 18,45

SPLIT 5,15, 6,00, 7,30, 8,40, 10,40, 11,40, 13,10 (od 1. VI. do 15. IX.), 13,45, 16,15, 19,45, 20,40, 22,40, 23,30

DUBROVNIK 4,20, 5,20, 6,15, 7,15, 7,50, 8,10, 11,30 (3. VII. - 15. X.), 13,30, 14,45, 16,00, 17,45, 19,00, 23,15 (15. VI. - 15. IX.)

Dolazak autobusa u Metković iz:

ZAGREB 4,20, 5,20, 6,10, 7,45, 16,00, 21,45, 23,15 (1. VI. - 15. IX.)
 iz Varaždina 19,00
 iz Zadra 4,20, 18,50

VUKOVAR preko Osijeka 8,00

SPLIT 4,20, 5,20, 7,45, 11,35, 12,10, 13,30, 14,45, 15,40, 16,00, 17,45, 18,45, 21,45, 23,15 (1. VI. - 15. IX.)

DUBROVNIK 7,30, 8,30, 10,45, 11,30, 14,25, 17,20, 18,00, 18,45, 19,40, 20,40, 22,40, 23,30

MEĐUNARODNE LINIJE**Polazak autobusa iz Metkovića za:**

SARAJEVO 9,30 (15. 6. - 06. 9.), 9,40, 12,30, 13,50, 18,40 (Tuzla), 22,30 (15. VI. - 6. IX.)

BEOGRAD 19,45

MOSTAR 5,45, 6,00, 6,30, 6,50, 9,50, 11,30,
 12,30, 14,10, 17,20, 18,40, 19,45, 22,30 (15. VI
 - 6. IX.)

ULCINJ 8,00

ZENICA 17,25

Dolazak autobusa u Metković iz:

SARAJEVO 11,20, 12,15, 14,20

MOSTAR 8,00, 10,40, 11,40, 13,15, 14,40,
 17,30, 19,15

BEOGRAD 12,15

ULCINJ 18,45

ZENICA 13,30

UDRUGA "OTAC ANTE GABRIĆ" Športska b. b. Metković**AKTIVNOSTI DNEVNOG BORAVKA METKOVIĆ - SVIBANJ 2012.**

Svaki dan od 8 do 14 h
 - Društvene igre (domino, karte, šah...)
 - Dnevni i tjedni tisak

Utorkom i četvrtkom od 9 do 11
 - Kreativne radionice i druženje

Petkom u 10 h
 - Ispunimo dan vježbanjem

17. - 19. svibnja
 - Organizirani odlazak na programe Smotre folklor „Na Neretvu misečina pala“

18. svibnja (petak) u 9 h
 - Organizirani obilazak Ornitološke zbirke povodom Međunarodnog dana muzeja

23. svibnja (srijeda) u 10 h
 - Tombola

26. svibnja (subota) u 9,30 h
 - Druženje u Dnevnom boravku:
 Osvrt na projekt „Radost zajedništva – učimo iz života“

28. svibnja (ponedjeljak) u 9 h
 - Mjerenje krvnog tlaka i šećera u krvi

Vjesnik ^{metkovski}

Izdavač:
 GRADSKO KULTURNO
 SREDIŠTE METKOVIĆ

Za izdavača:
 NATAŠA VUČKOVIĆ

Glavni urednik:
 IVICA PULJAN

Novinari:
 IVICA PULJAN
 IVANA ILIĆ

GSM:
 098 198 73 11

e-mail:
 vjesnik@metkovic.hr

URL:
 www.metkovic.hr/vjesnik

Naklada:
 5000 kom

Tisak:
 TISKARA ZAGREB d.o.o.

CJENIK

OGLAŠAVANJA U

METKOVSKOM VJESNIKU

1/16 stranice 150 kn

1/8 stranice 250 kn

1/4 stranice 450 kn

1/2 stranice 800 kn

cijela stranica 1500 kn

lažna duplerica 2800 kn

duplerica 3500 kn

Ubacivanje 5000 kom.
 gotovih propagandnih
 materijala 2500 kn

**Ako ste zainteresirani
 za pretplatu kontakti-
 rajte nas na e-mail
 vjesnik@metkovic.hr.
 "Cijena" pretplate je
 iznos poštanskih troš-
 kova plus odgovaraju-
 ća omotnica.**

28. smotra folklora NA NERETVU MISEČINA PALA 17. - 20. svibnja 2012.

PROGRAM:

17. svibnja (četvrtak) - Gradsko kulturno središte Metković
Izložba slika „Komadić Šolte Neretvi“
Vicko Buktenica, slikar naivac iz Grohota na Šolti
Svečana sjednica povodom 35. obljetnice KUD-a „Metković“
18. svibnja (petak) - Gradsko kulturno središte Metković
Smotra folklornih skupina Dalmacije i gostiju
19. svibnja (subota) - Gradsko kulturno središte Metković
Smotra folklornih skupina Dalmacije i gostiju
20. svibnja (nedjelja) - crkva sv. Ilije
Koncert Marijanskih i hodočasničkih pučkih pjesama

sve priredbe počinju u 19,30
osim koncerta u crkvi koji počinje u 20 sati.